

EGYETÉRTÉS

49. évfolyam

Budapest, 1913 SZERDA szeptember 10.

214-ik szám

EGYES SZÁM ARA 6 FILLER

Főszerkesztő
Dr. PAP ZOLTÁN

Szépirodalmi főmunkatárs:
EÖTVÖS KÁROLY

SZERKESZTŐSÉG ES KIADÓHIVATAL,
VI. KERÜLET, VACZI-KORUT 19 SZÁM

Az ázsiai rém

Eddig csak fenyegető és félelmes árnyék volt; most már borzalmas valóság. Hét vármegyében már befészkelődött és irgalmatlanul szedi az áldozatait. A leírhatlan szenvedések, viaskodások és megpróbáltatások után, amelyeken ez a nép átesett, most szemtől-szemben áll az ázsiai kolerával és mindazzal a rémes járulékkal, amely hozzá kapcsolódik.

Sorscsapások ellen hiába minden felzudulás. De azért kell, hogy lázadókká legyünk, ha arra gondolunk, hogy legalább az a csapást elháríthatták volna rólunk. Mert a nép iránt való legkisebb részvét és a minimális állami gondoskodás ezt a végzetet távol tarthatta volna tőlünk. A hadsereg, amelynek „fejlesztésére” utolsó csepp vérünket sem kímélik, amelyért mindenünket oda kell adnunk, annyi kímélettel és annyi részvéttel sem viseltetett a nép iránt, hogy gondja lett volna a fertőzött vidékről hazabocsátott tartalékosokra.

Bebizonyított, a faktumok által teljesen igazolt dolog, hogy valamennyi koleraeset a Boszniából és Dalmáciából hazabocsátott tartalékosok plántáltak el Magyarországon. S a hét vármegyében irgalmatlanul grasszáló, rémes ragályt ezek a tartalékosok hozták be és terjesztik ma is. A hadvezetőség annyit sem törődik velök, mint ebbel a gazdájával, hogy legalább biztonságukról gondoskodnék.

S mindezzel szemben mit tesz a kormány? Ugyanaz a kormány, amely kiszolgáltatja vérünket-vertékünket a hadseregnek? Rendeleteket ad ki: járványkórházakat kell felállítani; fertőtlenítő eszközökről kell gondoskodni; járványorvosokat kell alkalmazni. De megfélemlített az atyáskodó kormány arról, hogy az ehhez szükséges summákról gondoskodjék. Pénz hiányában sem járványkórházakat felállítani, sem orvosokat alkalmazni nem lehet sehohol.

Minden pénzt a hadsereg falt föl. A hadsereg pedig mindezt az ázsiai rémet zudította a nyakunkba. A kárhóznak a circulus vitiosus az. S a kormány rendeletekkel akarja száműzni az átkot, amelyet ő idézett föl s mely ellen ma már nincs védekezés. Amint hogy ez a dicső kormány minden dolgával ugyan, mint a sanda mészáros: nem oda néz, ahova vág. Nem rendeletekkel kell igazgatni az országot, nem pecsétes írással, hanem eleven, életrevaló intézkedésekkel. Ha behurcolták a fekete halált a kormányhatóságok könnyelműségéből, mialatt a miniszter urak üdültek, legalább most, az utolsó órában mozgassanak meg minden követ ha kell, a rém elűzésére.

Dr. Vázsonyi Vilmos

országgyűlési képviselő egyéniségének súlyával támogatja gróf Andrássy Gyula politikai céljait és az új párt tagjait magában foglaló Országos Klub tagjainak sorába lépett.

Dr. Vázsonyi Vilmos, országgyűlési képviselő

A munkanélküliek gyűlése

Az egybehívók és a hallgatóság

A szónokok

Lutri az utcán

Fésülő-verseny

A színházi öltözőben

A sioni Mária templom

Különös barátság

A khelheimi rózsalányok

Japán tamburások

Reklám Tokióban

Andrássy pártalakítása

– Vasárnap alakul meg a párt –
Andrássy nyilatkozik

A politika egyedüli érdekes eseménye most az Andrássy-párt alakítása. Ma mentek szét a pártalakításra szóló meghívók, amelyek szerint a párt megalakulása szabályszerűen vasárnap, szeptember hó 14-én fog megtörténni. Ekkor fogják körvonalozni az új párt programját is, amely fel fogja ölelni a politika összes aktuális kérdését s azok megoldási módját.

Gróf Andrássy Gyula már Budapestre érkezett, Déry Zoltán is itt van s ők vezetik most a pártalakítás legvégső munkálatait.

Andrássy Gyula és az új párt

Gróf Andrássy Gyula tegnap este Budapestre érkezett és a pártalakítás befejezéseig a fővárosban marad. Gróf Andrássy Gyulát ma délelőtt Darányi Ignác, Déry Zoltán és dr. Springer Ferenc ke-reste fel.

Gróf Andrássy Gyula ma nyilatkozott a párt-hoz való csatlakozási kombinációkról s a következőket mondta:

Teljesen érthető törekvés a munkapárt részéről, hogy egyes átlépéseket a negyvennévvel pártból az új pártba úgy állít oda, mint az összeveszés és a széjjelhúzás biztos csiríját. Ugy hiszem és remélem azonban, hogy teljesen csa-

lódni fog. Azt hiszem, hogy abban a sulvos helyzetben, amelyben az ország jelenleg van, minden ellenzéki ember türelemmel fogja nézni, hogy az ellenzéki körén belül az egyes képviselők miképp fognak az egymással összeműködő ellenzéki pártok közt megoszlan. És az a képviselő, aki egyik pártból a másikba lép, anélkül, hogy hűtlen lenne elveihez, az a képviselő nincs elveszve annak a pártnak a számára se, amelyből kilép, mert annak győzelmét esetleg hatályosabban fogja az új elhelyezkedésben előmozdítani, mint a régiében. Csak az olyan átvedlés veszélyezteti az ellenzékét, ha valaki állellenzékivé válik.

— Teljesen meg vagyok győződve arról, hogy minden munkapárti ugratás hiábavaló lesz és hogy a jelenlegi rezsim atrocitásai ellen zárt sorokban fog harcolni az ellenzék. Én a magam részéről kötelességemnek fogom ismerni, hogy minden tölem telhetőt meg is tegyek az ellenzék közt levő teljes harmónia föntartására.

— Vannak többen a képviselők között, akik csak az alakuló gyűlés után fognak az új pártba lépni, mások pedig máris csatlakoztak. A névsort ma még nem közölhetem, mert erre nem vagyok följogosítva.

Meghívó a pártalakításra

Az Andrassy-párt előkészítő bizottsága ma a következő levelet bocsátotta nyilvánosságra:

Tisztelettel értesítjük, hogy folyó hó 14-ének (vasárnapnak) d. e. 11 órájára Budapestre a Ferencvárosi Polgári Kör helyiségébe (IX., Bakács-tér 14) ezennel országos értekezletet hívunk össze, melynek napirendjére a következő pontot tűzzük:

Új országos politikai pártnak alakítása gróf Andrassy Gyula vezérlete alatt.

Az értekezleten gróf Andrassy Gyula ki fogja fejteni az új párt programját. Midőn erre az értekezletre tisztelettel meghívjuk, egyúttal arra kérjük, hogy amennyiben megjelenéséről még nem méltóztatott volna bennünket értesíteni, meghívásunk elfogadását a fenti címmel közölni sziveskedjék.

Budapest, 1913. évi szeptember hó 5-én. Dr. Springer Ferencz, dr. Hecht Ernő, gróf Thoroczkai Miklós, dr. Neumann Árpád, Nehrebeczky György, Hartl Sándor, Keitész Gyula, dr. Melzer István.

Désy Zoltán hazaérkezett

Désy Zoltán ma reggel Budapestre érkezett. Désy most már állandóan itt is marad és tevékeny részt vesz az Andrassy-párt megalakításában. Az alakuló nagygyűlésen szintén megjelenik és beszédet mond.

Az Országos Klubban

Az Országos Klub helyiségében ma este a szoktnál sokkal élénkebb volt az élet, mert a nyári szünet után gróf Andrassy Gyula, aki tegnap este érkezett Budapestre, először jelent meg hívei körében és az est folyamán a klub nagy számban összerogott tagjaival élénken elbeszélgetett. Félnyolc órakor a Klub választmánya ülést tartott, amelyen a tagok sorába a következőket vették fel: dr. Váczon Vilmos orsz. képviselő, Gantzaugh Miklós uradalmi jószágkormányzó, dr. Dingha Béla ügyvéd és Lippay Zoltán földbirtokos.

Volt főispán az Andrassy-pártban

Ipolyságról jelentik: Hont vármegye főispánját, gróf Wilczek Frigvest nemrégiben mentette fel állásától a Tisza-kormány. Gróf Wilczek, — mint a vármegye beavatott köreiből beszélik — elhatározta, hogy belép az Andrassy-pártba. A volt főispán ezen elhatározása rendkívül kellemetlenül érinti a megyei munkapárt vezetőit, mert számos iránvadó megveit törvényhatósági bizottsági tagot fog ez a lépés hasonló cselekedetre bírni. A megüresült főispáni székre báró Nyáry Alfonz munkapárti képviselőt, vagy Ivánka István földbirtokost fogják ki nevezni.

Nagy György nyilatkozik

Nagy György ma a következő nyilatkozatot teszi közé:

„Az Országos Kossuth Lajos-párt pártszervezeteinek megalakulása végett a Székelyföldön tartózkodom és így csak most értesültem arról, hogy a kormánypárti lapok azt írták, hogy én is résztvettem az Andrassy-párt marosvásárhelyi alakuló gyűlésén. Ez a hazug hír ugye reám, mint gróf Andrassy Gyulára kellemetlen. Reám azért, mert az én radikálisan függetlenségi és antidinasztikus politikai hitvallásom mellett stréberség volna egy kormányképes pártalakításban való részvétel. Andrassy Gyulára azért, mert az ő becsületes, tisztá törekvéseinek felfelé ártana egy antidinasztikus programmu párt elnökének csatlakozása. A múlt hét csütörtökön átutaztam Marosvásárhelyre, hogy ott Vákár Artúr esküdtiszéki perének periratait, mint védő áttanulmányozzam, de azt sem tudtam, hogy akkor alakul-e meg az Andrassy-párt s csak a lapokból értesültem az alakulás után róla.“

Apponyi beszámolója

— Ott lesz Andrassy Gyula is —

Jászberényből jelentik: Gróf Apponyi Albertnek szeptember hó 21-én Jászberényben tartandó beszámolóbeszédére nagyban készülődik a jászberényi pártelnökség. A központtól érkezett jelentés szerint gróf Apponyi Albertet az egyesült függetlenségi és 48-as párt tagjai sorából igen sok képviselő fogja lekísérni, köztük a párt ügyvezető elnöke: gróf Károlyi Mihály is.

Gróf Apponyi Albertnek és a vele érkező képviselők fogadásának módozatait pénteken beszéli meg az előkészítő-bizottság, melynek ülésén a Választójog Országos Szövetségének helyi fiókja is képviselteti magát. Jászberényben a függetlenségi párt vezetőinek sorában mozgalom indult meg, hogy a beszámolóval kapcsolatos nagyszabású népgyűlésre külön hívják meg gróf Andrassy Gyulát és az akkorra már megalakult pártját is, hogy már ezen a népgyűlésen is dokumentálják az ellenzék minden árnyalatának legteljesebb harmóniáját s együttműködését.

A Magyar Ágyugyár panamája

Miért akar Hlatky-Schlichter bizalmat szavazni

Az állami szállítások körüli panamák száma ismét egygyel megszorodott. Nem kell az esethez sok magyarázat. A Magyar Ágyugyár Részvénytársaság győri gyártelepét kell megépíteni s az építkezést az összes magyar iparnak mellőzésével két emberre bízták: az egyik Győr vármegye és Győr város főispánja, a másik pedig Hlatky-Schlichter Lajos pártönkivüli képviselő fia.

Egy esti lap értesülése szerint a Magyar Ágyugyár Részvénytársaság győri gyártelepének építkezési munkálataira az építkezéshez szükséges léglát Szodlfried József, Győr vármegye és Győr szab. kir. város főispánjának, a Magyar Ágyugyár Részvénytársaság igazgatósági tagjának, abjai téglagyára fogja szállítani. Az összes építkezési munkálatokkal pedig Hlatky-Schlichter Lajos munkapárti érzelmű képviselőt bízták meg. A főispán léglátására még ez évben köteles másfélmillió darab téglát leszállítani. Ezt annál könnyebben teheti, mert a gyár, — amely alig félévvel ezelőtt indult meg — kettőszáz munkaeörével szakadatlanul gyártja a léglát s az építőipar pangása miatt a téglát szépen felgyülemlett az abjai telepen.

Az építkezési szerződést Hlatky-Schlichter Képviselő fia, a még aligha nagykorú Hlatky-Schlichter Gyula írta alá. Ugyanezzel a móddal kapta meg most Hlatky-Schlichter Lajos a győri állami felsőbb leányiskola több százezer koronás építkezési munkálatait.

Érdekes, hogy nemrégiben a győri iparosok és vállalkozók küldöttségük keresték fel Szodlfried József főispánt arra kérték, hogy a győri ágyugyár munkálatainak kiadásánál védje meg érdekeiket. A főispán jóakaratóról biztosította a küldöttség tagjait és kijelentette, hogy ugyis mint főispán s ugyis, mint igazgatósági tag, mindent megtesz az érdekekben.

És most már kezd érthetővé válni az a Győrből érkező távirat is, amely a győriek felháborodását fejezi ki afelett, hogy Hlatky-Schlichter Lajos bizalmat akar szavazni a kormánynak. Mint Győrből táviratozzák: E hó 11-én, csütörtökön, közgyűlést tart Győr városának törvényhatósági bizottsága. A közgyűlés napirendjén szerepel Tisza István miniszterelnöknek leirata, melyben a város közönségével kormányralépését tudatja és törvényes működésében támogatást kér. A leirat tárgyalásának kapcsán Hlatky-Schlichter Lajos orsz. képviselő, aki a koalíció idején a győri függetlenségi pártnak elnöke volt és 48-as függetlenségi Kossuth-párti programmal jutott be a Házba, indítványt terjesztett elő a győri munkapárt részéről, melylyel gróf Tisza Istvánnak bizalmat akarnak szavazni. Az ellenzékiek mód nélkül föl vannak háborodva, annál is

inkább, mert még csak nemrégiben is éppen a kormány támogatói sorából egyre azt hangoztatták, hogy a törvényhatósági bizottságok közgyűlésein nincs helye a pártpolitikának.

Berchtold bukása

— Mérey Kajetán a külügyminiszter-jelölt —

Egész pozitív formában tartja magát a hír, hogy gróf Berchtold Lipót a delegációs ülések után távozik állásából. Távozása azért halasztódik a delegációk befejezéséig, mert gróf Berchtold személyesen is helyt akar állani azért a politikáért, melyet az osztrák-magyar monarchia az elmúlt esztendőben folytatott és a külügyminiszter közvetlenül is meg akarja védeni és igazolni saját diplomáciai álláspontjának helyességét.

Természetes, hogy egyidejűleg megindulnak a kombinációk az új külügyminiszterrel illetőleg. Meglepetésszerű módon előtérbe került kaposmérői Mérey Kajetán személye, ki jelenleg a Quirinálban nagykövete a monarchiának.

Az új külügyminiszter-jelölt legutóbbi audienciája ő felségénél már is összefüggésben volt beöltendő méltóságával, mert Mérey nemcsak az őt legutóbb ért legfelsőbb elismerést köszönte meg, hanem e kihallgatás egyszersmind összefüggésben volt azokkal az okokkal, melyek őt állítják a monarchia külpolitikájának élére. Mérey már is tevékeny részt vesz a külügyminisztérium központi munkálataiban és a külügyminiszter teendőinek elintézésében — egyelőre ugyan Berchtold kizárólagos felelőssége mellett — segítőkészek.

Konfliktus Japán és Kína között

— Japán mozgósít —

Kína forradalmi zavargásait az egyre erősödő keleti nagyhatalom, Japán, a maga előnyére igyekszik, ugylászik, kihasználni. Amikor t. i. a kínai kormányzat Nankingot elfoglalták a lázadók, több japáni altalálót, köztük Abé japáni külügyminiszteri osztályfőnököt megölték. A japáni kormány, amely már régóta keresi az alkalmat, hogy beavatkozzék Kína forrongó ügyeibe, most, a lakosság harezias hangulatától tüzelve, elégtételt követel. A londoni diplomáciai körök Tokióból olyan jelentéseket kapnak, hogy a mikádó elrendelte az egész japáni flotta mozgósítását és a szárazföldi hadsereg két tartalékos évfolyamát is behívta. Általános a vélemény, hogy Japán be akar avatkozni a kínai forradalmi harcokba és csapatokat akar szállítani Kinába, hogy ott rendet csináljon, végeredményben azonban az a célja, hogy Ázsia szárazföldi részén birtokhoz jusson. Félő, hogy az újabb bonvodalmak okot adnak a hatalmak beavatkozására.

Egy új Krupp-affér

Frankfurtból jelentik: „Egy új Krupp-affér“ czímen a „Frankfurter Zeitung“ közli, hogy a Krupp-gyár egyetlen konkurrensének, a „Düsseldorfi Messingwaesen und Maschinen Fabrik“-nak szanalása váratlanul dugába dőlt, mert a Krupp-gyár három strohmannja a legutóbbi közgyűlésen ellenezte a szanalási akeziót. Így a düsseldorfi gyár nagyobb töke hiányában nem kezdhetette meg a nagyobb kaliberű ágyuk gyártását. A „Frankfurter Zeitung“ egyenesen megtámadta ezért a Krupp-gyárat, de feleletet eddig onnan nem kapott.

Viszálykodás a császár családjában

A német császár fiát, a trónörökös, tudvalevőleg a boroszlói testőrezred parancsnokává nevezte ki, most azonban azt jelentik, hogy a trónörökös nem megy Boroszlóba, még egy évig a langfuhri huszárok parancsnoka marad, mert a császár és a trónörökös között újabb nézeteltérések merültek föl. A trónörökös részt sem vett az udvar legutóbbi ünnepségein.

(Saját) a háboru politikája iparl. A madásbá lehet. Per szájából elgondoln ezer mun kás kéz p ták föle.

Ezt nézni iga hogy azo okozták. ha léphet enyhíthet velkzmén

A bu kenyo csop kások pal tudósítón

A Vas nak kerthe munkás gy Előlknek

szavas meg Böhm Mikl

A szóné pos tudassa Az a tény, gyülhet, má tos elgondol amelynek e mint a mű reket, a mű szerüséggel morított me balkáni ors fák ezt az o tat vetettek, keink piaczi ipar kátyub nem tud, m avit titok, I Ipari vállala szüntetik be helyzettel ne kéz munka száának em cséllennel se tosbab dolg csak valami sokat tethn Végül a

Százezer munkás munkanélkül

— A munkanélküliek gyűlése —

(Saját tudósítónktól.) A balkáni válság, a háború, a kormány elhibázott közgazdasági politikája a tönk szélére kergette a magyar ipart. A magyar ipar ma már halott, a feltámadásában — legalább jó időre — hinni se lehet. Persze ez a katasztrófa ezrek és ezrek szájából vette ki a kenyeret. Borzasztó még elgondolni is, hivatalos híradás szerint százezer munkás van állás nélkül. Százezer munkás kéz pihen, mert a munkaalkalmat elragadták tőle.

Ezt a riasztó helyzetet tovább tétlenül nézni igazán nem lehet. Itt volna az ideje, hogy azok lépjenek közbe, akik a pusztulást okozták. A főváros, a kormány végre akcióba léphetne, közmunkák létesítésével legalább enyhíthetné a munkanélküliség irtózatos következményét: a tömeg-nyomort.

A budapesti munkanélküliek egy jelentékeny csoportja ma délután a Vas- és Fémmunkások palotájában gyűlést tartott, amelyről tudósítónk a következőkben számol be:

A Vas- és Fém-munkások aréna-uti palotájának kerthelyiségében ma délután körülbelül tízezer munkás gyűlt össze. Egytől-egyig munkanélküliek. Először *Fellner Bélát* választották meg, aki pár

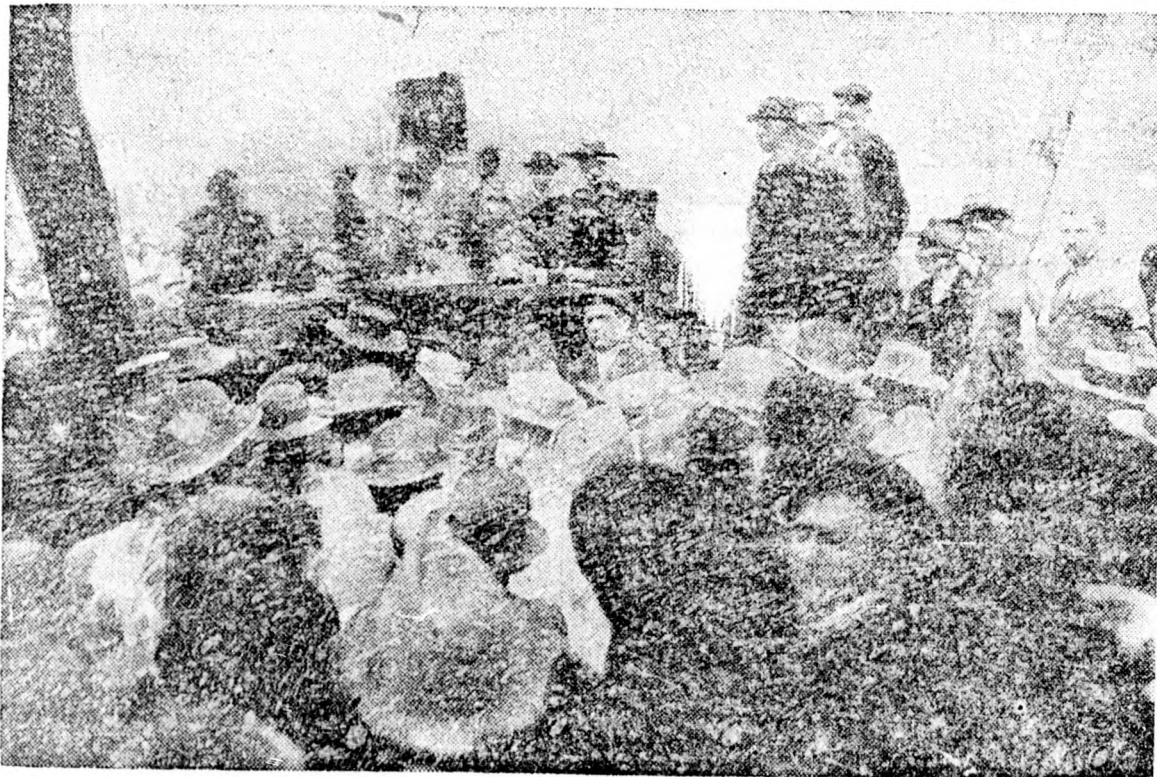

Munkanélküliek gyűlése

A budapesti munkanélküliek ma rendkívül látogatott gyűlést tartottak, amelyen tarthatatlan helyzetüket vitatták meg.

bebe, amelyben bőven... létszámra... helyzetet, aztán követelik a kormánytól és a fővárostól.

A határozati javaslatot a sok munkás lelkes éljenzéssel fogadta és egyhangulag, meleg lelkesedéssel tette magáévá. Egy-két szónoklat még elhangzott, aztán a nagy tömeg példás rendben, szépen széteszlott.

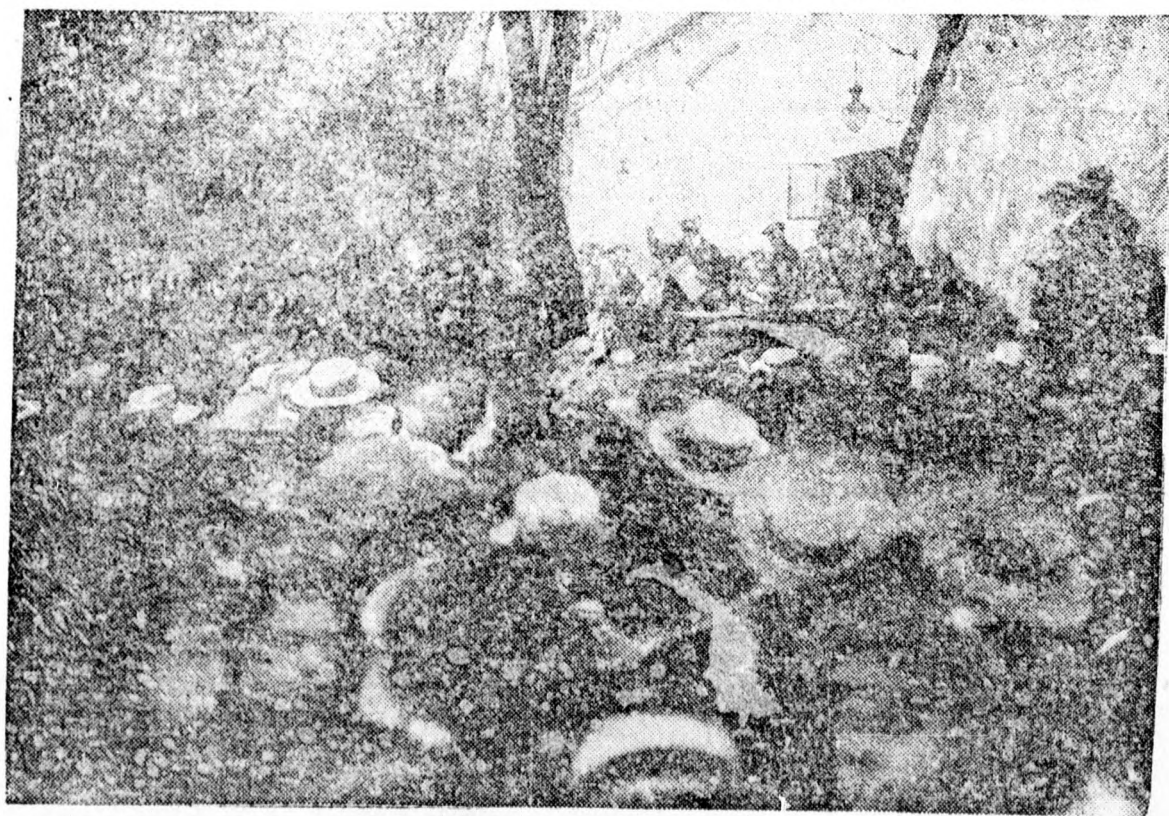
A nagygyűlés előkészítése a periumon

szavas megnyitót mondott, majd átadta a szót *Böhm Miklósnak*, a gyűlés előadójának.

A szónok több mint másfél órás beszédben alapos tudással mutatta ki a munkanélküliség okait. Az a tény, hogy hétköznapi ennyi ember ide összegyűlhet, már magában véve lázítóan beszél. Irtózatos elgondolni hogy ezt mind a kormány csinálta, amelynek elvégre mégis csak más feladata volna, mint a műhelyekből az utcára kergetni az embereket, a munkások ezreit. És ezt mind gonosz tervszerűséggel csinálták. Tiszta benn az országban nyomorított meg minden feltörő emberi akaratot, a balkáni országok pedig teljesen leigázták, lejáratták ezt az országot. Az olcsó élelmiszerek ellen gátlástalanul vetettek, behozni semmit se lehet, ipartermékeink piacát könnyelműen eldobták. A magyar ipar kátyuban maradt, se előre, se hátra mozogni nem tud, mindent a végpusztulás fenyeget. Ma már avított titok, hogy százezer munkás van állás nélkül. Ipari vállalatok egymás után csukják be üzleteiket, szüntetik be az üzemet, mert az irtózatos gazdasági helyzettel nem tudnak megbirkózni. Százezer pár kéz munka nélkül, százezer kéz nem tud sok éhes szájnak enni adni. De azért a sok százezer szerencsétlennek senki se törődik, mindenkinek más fontosabb dolga van. A szakszervezetek próbáltak csak valamit, de kellő anyagi erő hiányában nem sokat tehetnek.

Végül a szónok határozati javaslatot nyújtott

hogy legalább közmunkák létesítésével könnyítsenek a sok szomorú ember sorsán.

A munkanélküliek szónoka ismerteti a helyzetet

Megakadályozott családi dráma

— Az apa, az anya és a leányok —

(Saját tudósítónktól.) Pestújhelyen, az Apolló-utca 41-dik számú házában majdnem véres családi dráma játszódott le, csak a véletlennek köszönhető, hogy a vérengzés elmaradt. Egy ácssegéd fegyvert fogott a feleségére és felnőtt leányára, a dulakodás hevében a homlokán megsbesült.

A szomszédok ma délután nagy lármára lettek figyelmesek. A láрма *Erdőkői András* 60 éves ácssegéd lakásából hallatszott. Nem nagyon ütköztek meg a dolgon, mert az ácssegéd nem valami nagy békességben élt a családjával. Az asszony hangja is kihallatszott a zűrzavarból és az is kiesendült a lármából, hogy a felnőtt leány miatt vitalkoznak.

Az emberek betörték a lakásba, a diványon hevert a férfi, a homloka vérzett.

Az asszony nagy sírva leszéllte el, hogy *Mária* nevű leánya miatt összeszólkoztak. Az ácssegéd a pisztolyt előrántotta és rájuk rontott:

— Megölök mindenkit!

Az asszony rávetette magát a férjére, a pisztoly ebben a pillanatban elsült és a homlokán sebesítette meg az ácssegédet.

A férjet a Rókus-kórházba szállították és most ott ápolják. A nyomozás megindult.

A török-bolgár békekonferencia

Békekötés előtt — A görögök egyenletlenkednek

A török-bolgár béke delegátusok ma ültek össze Konstantinápolyban az első tanácskozásra. Mindkét állam kiküldöttei erősen hajlanak a békés megegyezés felé, sőt beavatott körök tudni vélik, hogy a hivatalos tárgyalások csak szükséges formások lesznek, mert a delegátusok előzetesen megegyeztek és ennek eredményeképp Törökország megtartja a Maricza folyótól balra eső területeket és övé marad Kirkkilissze, de ennek ellenében Bulgária megfelelő kárpótlást fog kapni Tráziában.

Nehezebben megy a békekötés a görögökkel, akik engesztelhetetlen gyűlölettel viselkednek a bolgárok iránt és propozíciót tettek aziránt, hogy a gümülsinai szandzsákot ne engedjék át a bolgároknak, hanem a törökök szállják meg. A porta azonban nem hajlandó felülni a görög izgatásoknak. Távirataink a következők:

A békekonferencia

Konstantinápoly, szeptember 9. A bolgár-török békeértekezletet ma a nagyvezér a porta nagytermében megnyitotta. Úgy a nagyvezér, mint utána Szavov, a bolgár főmeghatalmazott, annak a reményének adott kifejezést, hogy a tárgyalások mielőbb az óhajtott eredményre vezetnek. Az első ülésen a nemzetiségi kérdést és a határkérdést tárgyalták. A konferencia után a nagyvezér sokáig tárgyalt az orosz nagykövettel.

Konstantinápoly, szeptember 9. A béke delegátusok tegnap elhatározták, hogy egyelőre magánjellegű üléseket tartanak, a tikárok és jegyzőkönyvvezetők bevonása nélkül. Az első ilyen ülés ma este lesz a bolgár delegátusok lakásán.

Konstantinápoly, szeptember 9. A béke delegátusok tegnapi ülése után a bolgár delegátusok a hozzájuk intézett kérdésre azt válaszolták, hogy az az impressziójuk, hogy a törökök a legjobb intencziótól vannak áthalva.

Konstantinápoly, szeptember 9. A sajtóiroda megtiltotta az itteni sajtónak, hogy a konferenciákról mást, mint hivatalos híreket adjon ki. Ugyancsak meg van tiltva a sajtónak a békekötés kérdéséről elmélkedni, mert a lapok a legutóbbi napokban heves polémiát folytattak a bolgárok ellen.

Konstantinápoly, szeptember 9. Rövid volt a török és a bolgár megbízottak tegnapi első ülése a külügyminisztérium palotájában. A kölcsönös üdvözlések után a határkérdést vitatták meg és a legközelebbi ülést csütörtökre halasztották. A portához közelálló körökben nem csinálnak titkot abból, hogy a megállapodás ugyszólván kész és még mielőtt a hivatalos tárgyalások megkezdődtek, a bolgár delegátusok magukévá tették a portának azt az álláspontját, hogy a török csapatok által jelenleg megszállva tartott területeknek a Maricza nyugati partján török birtokoknak kell maradniuk. A bolgár megbízottak meg sem penditették azt a követelést, hogy Kirkkilissze Bulgáriáé legyen, mert a bizalmas eszmecserék során a porta értésére adta Nacsevicsnek, hogy Törökország kész Bulgáriának megfelelő kárpótlást adni Tráziában.

London, szeptember 9. Az „Evening Standard” jelenti Konstantinápolyból: A bolgár béke delegátusok mindent elkövetnek, hogy a törököket meggyőzzék annak a czélszerűségéről, hogy Törökország és Bulgária szövetséget kössenek. Török részről erre eddig nem nagy a hajlandóság.

Szavov a helyzetről

Páris, szeptember 9. A „Matin” konstantinápolyi tudósítója beszélgetést folytatott Szavov tábornokkal, a volt bolgár generalisszimusszal, aki ezuttal a drinápolyi kérdést elintézendő, hivatalos küldetésben jár a török fővárosban.

— A katonai párt volt az oka, — mondta Szavov — hogy bolgárok és szerbek között

szakadásra került a sor. Olyan tapasztalásra tettünk szert, mely a jövőben megóv bennünket hasonló hibáktól. Bulgáriában a katonák csak harcznak s a kormányzást átengedik az arra hivatott kormánynak.

— Ami jövődö politikánkat illeti, szigoruan kijelölt ut áll előttünk. Dolgozni fogunk, hogy helyrehozzuk a háboru okozta károkat, s hogy megerősödjünk. *Azulán történnék, aminek történnie kell.*

— Most a békét akarjuk. Azért jöttem ide, hogy békét kössünk. Rám esett a választás, mert én már tárgyaltam a törökökkel. Itt ismernek engem. *Mindennek hamar rendbe kell jönnie.* Ami Törökország üdvéhez szükséges, azt meg fogjuk adni, mert jó barátságban akarunk élni Törökországgal.

— A határkérdésről és a foglyok kicseréléséről kell tárgyalnunk. A londoni béke alapján maradunk. Mihelyt megismerkedtünk a török javaslatokkal, tölem teltetleg gyorsan nyélbe fogunk ütni mindent.

— Görögország a kapitulációkat és a patriarkátus jogait illetőleg elfogadhatatlan kívánságokkal állt a török kormány elé. *Törökország látni fogja, hogy a mi ajánlataink egészen más szellem jellemzi.* Es amikor minden rendben lesz, Törökország nyugodtan élhet, mert mi, bolgárok, soha, de soha többé, míg a világ fennáll, Görögországgal meg nem barátkozunk.

... Mindehhez a tudósító még hozzátesszi, hogy bolgár és török részről nyert információi szerint Drinápoly és Kirkkilissze kérdése, valamint a többi függőben levő kérdés igen hamar rendbe jön; a törökök és bolgárok egyformán kívánják a jóbarátságot, amelynek alkalmasint katonai konvenczió lesz a végső következtése.

Görögök a bolgárok ellen

Konstantinápoly, szeptember 9. A gümülsinai szandzsákból való görög deputáció az ökümeniai patriarkátusnak memorandumot nyújtott át, amelyben azt követeli, hogy a török hadsereg szállja meg a szandzsákot. Ha nem lehetne a gümülsinai szandzsákban visszaállítani a török szuverenitást, akkor nyilvánítsák autonóm tartományoknak. A patriarkátus a portának illyértelmű memorandumot, a nagyköveteknek pedig a memorandum másolatát fogja átnyújtani.

Konstantinápoly, szeptember 9. A bolgár delegátusoknak a gümülsinai események miatt emelt tiltakozására török részről azt válaszolták, hogy a porta az illető eseményekről nincs tájékozva.

A muzulmánok szintén tiltakoznak a bolgár annexió ellen és önálló tartománynak jelentették ki a szandzsákot.

Konstantinápoly, szeptember 9. Hivatalosan megerősítik, hogy *regularis török lovasság állépte az új görög határt* a Mesta-folyó alsó folyásánál és görög területre nyomult.

Szerbia határrendezése

Cetinje, szeptember 9. Itteni diplomáciai körökben kijelentik, hogy a Szerbiában a szerb-montenegrói határ dolgában folytatott tárgyalások nem szakadtak meg, hanem csak el lettek napolva. Alapos a remény, hogy a tárgyalások rövidesen befejezést nyernek. A nézetkülönbségek mindössze 150 négyzetkilométernyi területre vonatkozik.

Belgrád, szeptember 9. (Hivatalos szerb forrásból.) Királyi ukáz, mely e hó 7-éről van kelteve, kimondja a meghódított területek annexióját. A határokat illetőleg irányadó: Bulgáriát illetőleg a bukaresti béke rendelkezései, Görögországot illetőleg a Szerbia és Görögország között erre vonatkozó egyezmény, Albániát illetőleg az ideiglenes demarkációs vonal és a londoni nagykövetségi konferencia határozatai addig az időpontig, amíg a nemzetközi külön bizottság a végleges határozatot meg fogja állapítani, addig a katonai okkupáció jelenlegi demarkációs vonala Montenegró irányában a végleges határrendezésig érvényben marad, Bosznia irányában az eddigi határ marad fenn.

Páris, szeptember 9. Az új 5%-os szerb kölcsön körül a tárgyalások megindultak és kedvező eredménnyel kecsegtetnek. A kölcsön összege 125 millió frank.

Bogdanovics patriárka tragédiája

— Nem találják a főpapot —

A rémes rejtély leple még mindig nem lebbent le a tragikus sorsu egyházfejedelem, Bogdanovics Luczián patriárka, eltűnése felől. A véres ruhafoszalányok a hegyi patakok leszakadt hidján ugyan kétségtelenül végeztek be az életét, a titokzatos haláleset körülményeinek tisztázása még eddig nem sikerült. A legképtelenebb, legrémítőbb feltevések szabadjárá szárnyalhatnak, még mindig komolyan tartja magát a hír, hogy a magyarbarát hazafias főpap bűnös kezeknek esett áldozatul. A patriárka holtteste után tovább folyik a kutatás, a titokzatos eset hálójába újabb fekete fonálként fonódik bele egy állítólagos merénylet-terv riasztó hire Joanovics kormánybiztos felől... Tudósításainkat itt adjuk:

Katonák kutatják a holttestet

Bad-Gasteini jelentés szerint a salzburgi vizsgálóbíró intézkedésére ma már katonák kutatják a Salzach medrét. Bischofshofentől lefelé pedig a Nasfeldner Ache partján levő községek lakossága keresi a holttestet. A jutalom rengeteg embert állított munkába. Eddig nincs nyoma a holttestnek. A tegnapi talált fehérműi foszlányokról kétségtelenül megállapították, — így a patriárka öcsse is felismerte — hogy az eltűnt patriárka fehérműiéből valók.

A kutató expedíció utja ma délig eredménytelen volt. Ma reggel egvébként egy külön expedíció is kiment, hogy felkutassa az ugynevezett Gasteiner Klammot, ahol a patak egy rendkívül szorosban meredek szikláról zuhog le. Hosszu kötelekre eresztett szigonyokkal dolgoznak. Az expedíció eddig még nem tért vissza.

A patriárka ügye felől a királyi kabinet-irodájának naponta jelentést küldenek.

Bad-Gasteinből jelentik: *Még nem találták meg Bogdanovics patriárka holttestét,* pedig az Ache medrét egészen a Salzachig átkotorták. Az Ache és a Salzach partján levő községekben kihirdették, hogy aki holttestet lát felbukkanni, tegyen jelentést a községi hatóságoknak. Ma már nem küldtek ki több expedíciót, mert a holttestet a nép keresi.

A gyanus névjegy

A salzburgi vizsgálóbíró rendkívül feltűnőnek tartja azt a körülményt, hogy *Karlovac* Vinkó szerb diák, akinek névjegvét a patriárka kalapja mellett megtalálták, nem jelenti ki, hogy *igazolja magát.* A vizsgálóbíró rendelkezésére most keresik a rejtélyes névjegy tulajdonosát.

A patriárka gasteini lakásán

Zubkovic püspök ma délelőtt a bad-gasteini előljárósági irodaigazgató és két tisztviselő jelenlétében fölvette a hagvateki leltárt Bogdanovics patriárkának a szállodai lakásán visszahagyott értékeiről. A hagvateki a nagy arany érseki kereszt mellett csak öltözékekből és utazási készletekből áll. A másik aranykeresztet, a láncot és az érseki diszruháját Zubkovic püspök magához vette. A hagvateki leltárba fölvelt ingóságokat a gasteini előljáróság *Karlócza*ra fogja átküldeni. *Semmijéle irábeli följegyzést nem találtak a patriárka szobájában.*

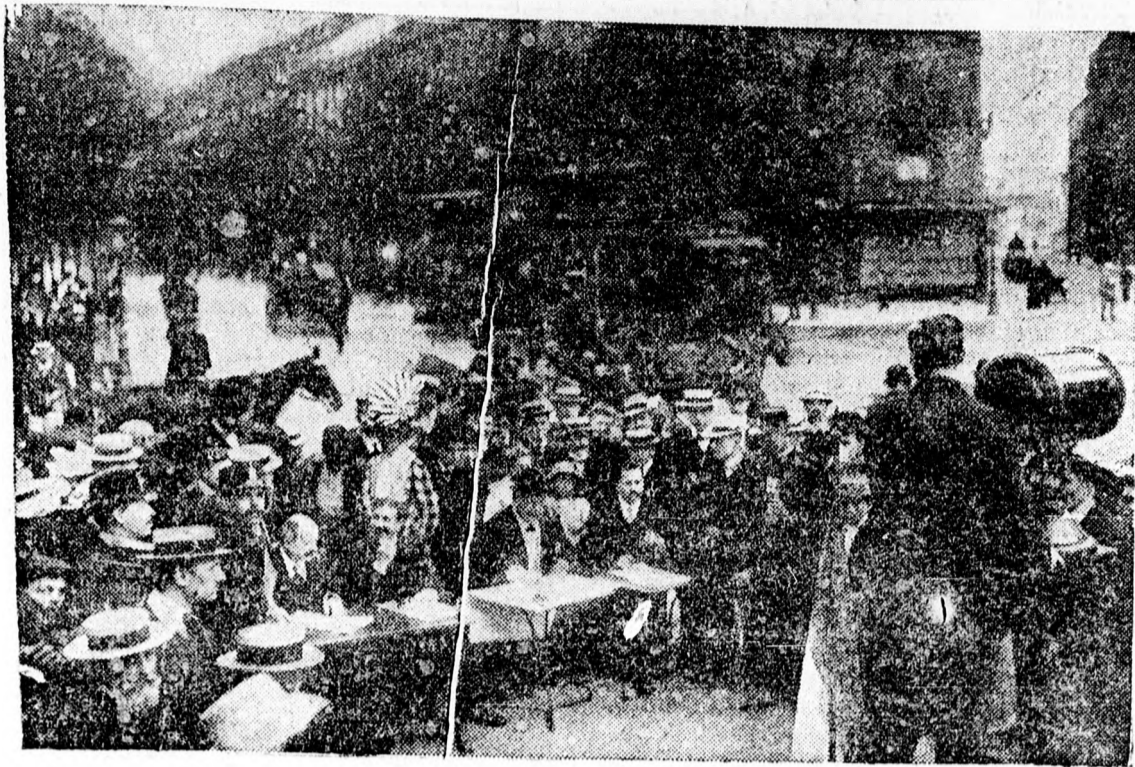
A Karlóczei adminisztrátor

Karlóczei jelentés szerint *Nikolics* Miron, pakráczy püspök, mint a magyarországi szerb egyház legidősebb püspöke, a szinodusi statutum értelmében ma átvette a metropólia ügyeinek vezetését. Ez a „helvönkség” esetleg hosszabb ideig eltarthat, mert ha nem találják meg a holttestet, akkor egy nagyon hosszadalmas eljárás kezdődik el: a patriárkát holtta fogják nyilvánítani. Ennek az aktusnak nem annyira egyházi, hanem magánjogi szempontból van szerepe és jelentősége. Az egyház maga könnyen végez a holtta nyilvánítással. Összeül a zsinat, ediktumot ad ki, felhívja az eltűnt főpapot, hogy jelentkezék záros határidőn belül. Ha nem jelentkeznek, az egyház halottnak tekint s betöltik stallumát. Az örökösök szempontjából fontos a törvényes holtta nyilvánítás, mely *tíz évig is eltart,* mint *Orth* János eseténél is láthattuk.

Egy érdekes orvosi nyilatkozat

Dr. *Steiner* Rudolf drezdai orvos, ki a patriárka első turista balesete alkalmával két héttel előtt kezelte a főpapot, érdekes nyilatkozatot adott közre:

— Augusztus 21-én délelőtt — mondja dr. *Steiner* — ez a hely az Erzsébet-sétányon, közvet-

Lutri az utcán

Francoországban eltörölték az állami sorsjátékokat és csak évente egyszer, a nemzeti ünnepen, július 14-én, szabad sorsjátékokat rendezni. A huzást nyílt utcán ejtik meg óriási közönség jelenlétében.

lenül az Angogelaussicht mellett van, ahonnan utóbb véglegesen eltűnt a patriárka, halálsápadtan, szétlépett ruházzal találtam Bogdanovicsot. *Homloka s mindkét keze véres volt. Kabója, botja (esernyője) és felöltője hiányzott. Nyomban segítségben akartam részesíteni, amit ő azonban kereken elutasított. Kérdeztem, hogy mi történt vele, miért van olyan rettenetes állapotban? Sziszgyőngéségére hivatkozott. Aczél alezredessel együtt nyomban elvitük a patriárkát a szállóba, ahol Hszíába öltöztettük, kimosztam a sérüléseit, azután ágyba fektettem. Valójában csak akkor vizsgáltnam meg. Megállapítottam, hogy öntudata zavart és aqurzkódás tünetei mutatkoztak rajta. Délután jobban lett. Szigoruan meghagytam, hogy őrizze az ágyat és másnap mégis kint találkoztam vele. Kivánságára augusztus 26-án három gramm veronált rendeltem. Bucsulátogatást akartam azután tenni nála, de többé nem tudtam vele találkozni. Különös viselkedését közöltem Aczél alezredessel, aki azt az aqurzkódással magyarázta meg.*

Merénylet készül a kormánybiztos ellen

Joanovics Pál miniszteri tanácsos, kormánybiztos, ki Ujvidéken át tegnap délután visszautazott Budapestre, egy megbízható ismerősétől expressz-levelet kapott, melyben az illető figyelmezteti, hogy ellene Ujvidéken merénylet terveznek. Joanovics a levél iróját annyira megbízható és komoly embernek tartja, hogy a levél tartalmának kénytelen hitelt adni, annál is inkább, mert a levél részletes leírást tartalmaz arról, hogy mi módon tervezik ellene a merényletet. Az expressz ajánlott-levelet vasárnap adták fel Bécsben. Joanovich a pályaudvarra rendelte az újvidéki határrendőrség vezetőjét dr. Pavlányi rendőrtanácsost és informálta a levél tartalmáról. Karlóczán a csendőrkülönítmény parancsnoka szintén óvintézkedéseket tett és nyomozást indított.

Joannovich Pál miniszterelnökségi miniszteri tanácsos Karlóczáról, ahova az elmúlt napokban mint a kormány megbízottja elutazott, ma reggel visszaérkezett Budapestre. Joannovich ma este ismét elutazott Karlóczára.

A harcziás ügyvéd

— Fizetés helyett — pofonok —

Nagy utcai botrány volt ma este a Katona József-utca 39. számú ház előtt, ahol egy férfi kezében töltött Browningot szorongatva, így kiáltott:

— Aki hozzám nyul, azt lelövöm!

Odasietett a tömeghez Keszthelyi Antal rendőr, aki aztán a férfit és két siránkozó piros arcu nőt behozta a főkapitányságra. Itt lészázódott a helyzet.

Goldstein Ignáczné, Eisenstädter Eszter 41 éves asszony, Katona József-utca 39-dik szám, földszint 5, szám alatt lakik nővérel,

Reginával. Az egyik szobát kiadták Verner Sári 18 éves hivatalnoknőnek, aki egy hónappal ezelőtt vette ki a szobát. Ma kellett volna fizetni a megállapodás szerint a leánynak, úgy az elmúlt hónapért, mint a jövő hónapi bérért. A leány azonban kijelentette, hogy majd este el fog jönni dr. Balázs Dezső ügyvéd és az majd elintézi mindent. Az ügyvéd fél kilenc órakor meg is jelent a lakásban és a múlt hónapra járó lakáspénzt leszurkolta.

— A jövő hónapi bért is kérjük, — mondotta az asszony — a kisasszonnyal úgy egyeztünk meg.

Az ügyvéd rá se hederített, felöltöztette a leányt és el akart menni.

Az asszony azonban rázárta az ajtót és folyton lármázott:

— Addig innen ki nem mennek, amíg a pénz le nem fizetik!

Végre nagynehezen kinyitotta az ajtót, de a háziasszony és nővére tovább folytatták a vitát. Az összeszólalkozás oly heves lett, hogy az ügyvéd pofonverte a hölgyeket.

A doktor ur most már kocsin akart menekülni, de a megsértett nők az utcán olyan botrányt csaptak, hogy az egész környék összeszaladt és a közhangulat az ügyvéd ellen fordult. Az ügyvéd erre előrántotta revolverét.

A rendőrség a botrányesinálók ellen megindította az eljárást.

Versenyfésülés

Berlinben a kiállítás park épületében roppant érdekes fésülési versenyt rendeztek. A szépségi és gyorsasági versenynek sok nézője akadt.

A kolera

— Terjed a veszedelem —

A koleraveszedelem terjedéséről az alábbi tudósításokat kaptuk:

Ulánusok a megfigyelés alatt

A szombathelyi 5. számú ulánuszrezd legényeinek nagy része a déli vármegyékből, Horvátországból, különösen a Szerémségből kerül ki. A kolerát ezek a legények könnyen behurcolhatnák Szombathelyre is, ezért Brenner Tóbiás polgármester átiratban arra kérte a hadkiegészítő parancsnokságot, hogy az ujoncsorban levő ulánusokat öt napi megfigyelésnek vessék alá. A parancsnokság eleget tett a polgármester kérésének.

Kolera-est Brassóban

Brassó, amely csak egy órányira fekszik a teljesen fertőzött oláh területtől, a legnagyobb óvintézkedés ellenére is meg van fertőzve a bacillusoktól. Pénteken este a fogarasmegyei Kucsuláta községből érkezett Krécsa Jánosné, aki a Predeal-szállóban koleragyanus tünetek közt megbetegedett. A helyszínrre dr. Hantz Mihály megyei főorvos szállott ki, aki a beteget a járványkórházba szállította. Urülékét a kolozsvári bakteriológiai intézetbe küldötték.

Kolera-est Mohácson

A vasárnap koleragyanus tünetek között megbetegedett Somoqi Jánost, a Dunagőzhajózási társaság éjjeli őrét, Vida Lajos községi orvos koleragyanusnak találta és a járványkórházba szállította. Azt a házat, ahol lakott, fertőtlenítették és csendőrok őrzik. A hatóságok minden óvintézkedést megtettek az esetleges járvány elfojtására.

Bácsbodrog vármegye yéből

Bácsbodrog vármegye alispánja — Zomborból — a következőket jelentette ki:

— Vármegyénkben eddig csak sporadikusan fordultak elő koleramegbetegedések. A Boszniából hazatért katonák hurcolták be a járványt. Ezevül Szenttamás községben lépett fel a baj nagyobb mértékben, ahol eddig 11 megbetegedés és 4 haláleset fordult elő. Az utóbbi 24 órában azonban újabb esetet nem jelentettek. A lesgyőrubbb óvintézkedéseket tettük meg a járvány terjedésének megakadályozására.

Petrőczén (Bácsbodrogmegye) több koleragyanus megbetegedésről tettek jelentést. Egy Kanuó nevű családban négy halálos megbetegedés történt. Az egész községet zár alá vették.

A Krassószörényi veszedelem

Krassó-Szörény vármegye alispánja következőleg nyilatkozott a vármegye veszedelméről:

— A vármegye területén csak Néramogyoród községben lépett fel erősebben a járvány. Itt hat halálos megbetegedés történt. A bakteriológiai vizsgálat megállapította, hogy a Mosztárból hazatért Nesztor János póltartalékos ázsiai kolerában halt meg. A többiek is ázsiai kolerában pusztultak el. Ezeket Nesztor fertőzte meg. Az összes óvintézkedéseket a legnagyobb szigorral foganatosított.

tuk. Ott, ahol a megbetegedések történtek, szigorú esendő- és katonakordon van. A községből kivézet utakat elzártak, még a posta sem közlekedhetik. Az alispán és a vármegyei főorvos, valamint a fősolgabíró a helyszínre mentek. Reményünk van arra, hogy a kolerát sikerül Krassó megyében Néramogyoród községre lokalizálni.

Más forrásból nyert értesülésünk szerint a koleraveszedelem elfojtását megnehezíti az a körülmény, hogy a lakosság nagy rémületében nem teljesíti pontosan a hatósági közegek utasításait. *A járásban kevés a csendőr, katonaság nincs és ha nem érkezik gyorsan fegyveres erő a községbe, akkor attól lehet tartani, hogy az epidémia még több áldozatot szed.*

Riadalom Munkács vidékén

Munkácsról jelentik: Kisszolyván két újabb koleragyanus megbetegedés történt. A községi kutak hiánya miatt a lokalizálás itt nagy nehézségekbe ütközik. Várkulesán a Latorca vizét őrző katonák között két gyanus megbetegedés történt. Dr. Fried Aladár munkácsi járásorvos, bár mindkét esetben egyszerű gyomorrontást konstatait, mégis kettős szigorral intézkedett s ezért a kassai hadtesttábornok és a katonai orvos nagy meglepéssel nyilatkoztak az intézkedésekről. A két katonát különben már jobban is van. Munkácson négy nap óta újabb eset nem fordult elő.

A belügyminisztérium jelentése

Hivatalosan közlik: A Munkácson történt gyanus megbetegedés kolerának bizonyult. Beregmegevényben a kolera ez idő szerint nem terjed. Bácsbodrogmegyében Szenttamás községben 4 újabb megbetegedés történt, amelyek minden valószínűség szerint szintén ázsiai kolerára vallanak. A temesmegyei Deliblat községben előfordult megbetegedés nem kolera. A napokban Brassóból jelentett eset nem bizonyult kolerának.

Kolera a magyar-lengyel határon

Lembergii jelentés szerint a magyar határon levő *Lavoczne* helységben tegnap koleracsetet állapítottak meg. A járványt állítólag Magyarországból hurczolták be.

A Kolera fészkei

Szofiai jelentés szerint Viddin, Vraza, Plevna és Szisztovo kerületeket kolerától megfertőzöttnek deklarálták.

Bukarestből jelentik, hogy a korábbi koleracsetek száma 553, az új eseteké 112, az összes esetek száma tehát 665, ebből halálos kimenetelű 46, kigyógyult 15, kezelés alatt áll 604. Ezenkívül a katonai kórházakban 125 kolerás fekszik.

Pétervári jelentés szerint Cherson várost koleraveszélyesnek, Cherson kormányzóságot és Podolia kormányzóságnak Chersonnal határos Balta kerületét, valamint Tauria kormányzóság Dnjeprovsko kerületét kolerától fenyegetettnek jelentették ki. A romániai kolera behurczolása ellen határozott védekezés czéljából Beszarabiát kolerától fenyegetettnek deklarálták.

Százhusz család lakás nélkül

— Kilakoltatási kereset a munkások ellen —

Debreczen városnak a határban van egy téglavető-telepe. Évtizedek előtt csupa czigány és más szegény ember volt ezen a területen alkalmazva a téglagyártás körül. Az ott foglalkozó emberek házait, de inkább viskókat építettek maguknak. Békésen éldegéltek ezek az emberek a múlt esztendőig, amikor a város elhatározta, hogy a régi téglavetőt hasznosítani fogja, minthogy erre többé szüksége nem volt, mert új, modern téglagyárat rendezett be.

Ezen a hepe-hupás területen időközben egész városrész keletkezett s a midőn a város tanácsa a lakosságot fölszólította, hogy záros határidő alatt költözzék ki, a fölszólításnak senki sem tett eleget. Erre a tanács a téglavetőbelieket ki akarta lakoltatni.

Mikor ezt a sok szegény ember megtudta, lázongani kezdett s a város kénytelen volt a kilakoltatásról lemondani, mert az érdekeltek a közgyűlés határozatát a belügyminiszterhez megfőlebbezték.

A miniszter a kilakoltatást nem rendelte el, hanem jogot adott a városnak, hogy a házat építő lakosoktól jogelismerési díjat szedhessen. *Ezt a díjat a város évekre visszamenőleg követelte a téglavető viskótulajdonosaitól, akik mind koldusszegény emberek.*

Most Debreczen város megbízásából a járásbírósnál dr. Keresztessy Kiss József városi lb.

főügyész százhusz keresetet adott be a földhöz ragadt szegény emberek ellen, akiken a város háromszázról ötszáz koronáig terjedő összegeket követel.

A fővárosi pályaudvarok bajai

— A közigazgatási bizottság kritikája —

A fővárosi pályaudvarok sok ismert hibáját és fogyatékoságát tették ma szóvá a főváros közigazgatási bizottságának ülésén. A kritika, amely a fővárosi pályaudvarokról többek részéről elhangzott, leplezetlen színteséggel mutatott rá a pályaudvarok tisztátalanságára, a vasuti menetrend fonákosságaira és — a koleraveszélyre való tekintettel — a pályaudvarokon szükséges óvintézkedések felületeségére és lanyhaságára. Erdemben mégis csak annyi történt, hogy a főváros felir a kereskedelmi miniszterhez, melyben e bajok ellen sürgős orvoslást kér.

A főváros közigazgatási bizottságának mai ülésén dr. Bihari Mór tette szóvá elsősnek a fővárosi pályaudvarok mizériáit. Elmondotta, hogy a pályaudvarok várótermei szűkek, piszkosak, rozszul vannak szellőztelve, a közönség csak az egyes vonatok indulása előtt tíz percczel szállhat a kocsikba, míg máshol külföldön, sőt a magyarországi nagyobb vidéki városokban is, ahogy a szerelvény készen van, be szabad szállni a kocsikba. Elmondotta továbbá, hogy a *toilette-helyek is piszkosak, és a menetrend összeállítása is rossz*, mert május és október 1-én állítják azt össze és ninesenek tekintettel a nyári utasokra. Ez a mizéria — véleménye szerint — addig fog tartani, amíg valaki kárterítésért be nem pörli az államvasutakat. Hiszi, hogy a bíróság egy ilyen pörben az utas javára döntene. Mindezek folytán indítványozza, hogy a *közigazgatási bizottság feliratban hívja fel a kereskedelmi kormányt figyelmé ezekre a bajokra, a legsürgősebb orvoslást kérvé.*

Dr. Szabó Sándor tisztii főorvos-helyettes elismeri, hogy a pályaudvari helyiségek szűkek és piszkosak, a forgalom pedig oly nagy, hogy a legalaposabb szellőztetéssel sem lehet a higiénikus követelményeknek eleget tenni. Még a hivatalos helyiségek is rosszak közegészségügyi szempontból, mert hisz azok is mind fedett és füstös pályaudvarokra nyílnak. *A tisztálanságok a mai koleraveszélyes időben nagyon veszedelmesek lehetnek és éppen ezért a maga részéről is szükségesnek tartja, hogy a kereskedelemügyi kormányt e bajok orvoslására felhívják.*

Ezután a koleraveszély behurczolása ellen tett intézkedéseket ismertette a főorvos-helyettes. Bejelentette, hogy a kolera-ra való tekintettel a keleti és nyugati pályaudvarokon állandó orvosi kirendeltség működik. Az orvosok megvizsgálják a kolerával fertőzött vidékekről érkező utasokat és azokat öt napon át megfigyelés alatt tartják. Az orvosi készütséget valószínűleg ki kell egészíteni. Jelentette azt is, hogy a hajón és vasuton érkező árukat is megvizsgálják, a közönség felvilágosításával és a köztisztviselési szabályok szigorú betartásával pedig mindent megtettek már eddig is a kolera behurczolásának megakadályozására. *Eddig koleramegbetegedés a fővárosban nem fordult elő.* A múlt hetekben hatvanhárom gyanus betegét beszállítottak ugyan a Gellért-kórházba, de mindegyikükről kitűnt, hogy baja nem kolera. Komoly megbetegedés eddig egyáltalán nem fordult elő.

Feleki Béla biztossági tag azt indítványozta közbevetőleg, hogy a kereskedelemügyi kormányhoz intézendő feliraltban ismételjék meg azt a kérelmet, hogy *végre hozzon döntést a kormány az indóházak elhelyezésének kérdésében is.*

A felszólalások után a bizottság egyhangulag elfogadta dr. Bihari Mór indítványát és elhatározta, hogy a pályaudvarok mizériáinak megszüntetése érdekében felirattal fordul a kereskedelemügyi kormányhoz.

Feldarabolt női holttfest

— A Hudson-folyó tífka —

A newyorki rendőrséget titokzatos gyilkosság foglalkoztatja. Pénteken kifogtak a Hudson-folyóból egy megcsonkított női holttestet, karjai ki voltak vágva és teste törzsön alul volt kettéhasítva. A jelek arra vallottak, hogy hozzáértő kézzel darabolták fel a holttestet. Másnap megtalálták a levágott fejet, vasárnap pedig a kezeket és a lábakat. Eddig nem sikerült a holtttest személyazonosságát megállapítani. A rendőrség olyan nyomon kutat, hogy tilos orvosi műtétet követtek el az áldozaton és mikor az operáció halállal végződött, a bűnösök földarabolták és a folyóba dobták a holtttestet. Annyi bizo-

nyos, hogy az áldozat a legjobb módúak osztályába tartozhatott, legalább arra vall, hogy ruházata rendkívül finom és drága.

Newyorki jelentés szerint a gyilkosság legalább egy hét előtt történt és az áldozat körülbelül 30 éves lehetett. A holtttest szívén nagy szurást lááltak, tehát a tiltott műtét után gyilkosság történt. New-Yerseyben a törvényszéki halottsház gondnoka tegnap levelet kapott, amelyben egy Sternmann nevű németországi bevándorló fölkérte, hogy tartsa szemmel a törvényszéki hullákat, mert valószínű, hogy az ő leányát tették el láb alól, aki nyolcz nap előtt eltűnt. Sternmann egy new-versey-i rosszhírű orvost gyanusít a gyilkossággal.

Az eset titkozatoságát növeli az a körülmény, hogy néhány nap előtt a Hudsonon egy motorosnak czirkált s a rendőrség azt hiszi, hogy ezen történt a szerfőlött titokzatos gyilkosság.

A magyarság hódítása Zólyomban

— Református templomavatás —

A felvidék nemzetiséglakta vidékein az utolsó évtizedekben egymásután épülnek a magyar református templomok, a magyar nyelv védvára. Nyítrán, Rutkán, Balassagyarmaton és Eperjesen már állnak ezek az őrhelyek, ahol lelkes magyar ref. lelképásztorok terjesztik a magyar kultúrát.

A nemzeti misszióknak egy újabb templomát avatták fel vasárnap Zólyomban. A dunántuli ref. egyházkerület vezetőségének lelkes agitációja visszhangra talált. A hívek áldozatkészsége az egyetemes konvent és a kormány támogatása mellett rövid hat évi gyűjtés után Zólyom városának monumentális, szép templomot és modern lelkészlakot állított. A közadakozást különösen az siettetle, hogy a felvidék tót-nemzetiség lakta főbb pontjain már a legtöbb helyen van magyar misszió-templom, csak még Zólyomban nem volt.

A felszentelési szertartást dr. Antal Gábor ref. püspök végezte, aki a hívekhez magas szárnyalású, megható beszédet intézett.

A templomi ünnepélyt a zólyomi kaszinóban bankett követte, melyen mintegy 200-an vettek részt. Ezután dr. Antal püspök a küldöttségeket fogadta.

Este koncert volt, melyen Jászai Mari, a Nemzeti Színház művésznője is szerepelt.

NAPIREND. Naptár. Szerda, szeptember 10.

Róm. kath.: Tol. Miklós hv. — Prot.: Bors vezér. — Görög-orosz: augusztus 28. Mózes ren. — Zsidó: Elul 8. — A nap két 5 óra 30 perccel, nyugszik este 6 óra 23 perccel. — A hold két délután 4 óra 40 perccel, nyugszik éjjel 12 órakor. — A miniszterek nem fogadnak. — *Nyitvalevő muzeumok:* Nemzeti Muzeum állandó 9—2-ig, Aquincumi Muzeum 9—4-ig, Erzsébet Muzelium 9—12-ig, Ernst Muzeum (Nagymező-utca 8.) 9—4-ig, Földtani Muzeum 10—1-ig, Gyermektanulmányi Muzeum 9—12-ig és 4—7-ig, Iparművészeti Muzeum 9—1-ig, Közlekedési Muzeum 9—12-ig és 2—6-ig, Mezőgazdasági Muzeum 10—1-ig, Néprajzi Muzeum 9—12-ig és 3—6-ig, M. kir. Kereskedelmi Muzeum külkereskedelmi hírszolgálat és közszállítási osztály 9—2-ig, vám- és tarifaosztály 3—6-ig. — *Nyitvalevő könyvtárak:* Egyetemi Könyvtár 9—8-ig, Fővárosi Könyvtár áthelyezés miatt zárva, Iparművészeti Muzeum 9—12-ig és 6—8-ig, Nemzeti Muzeum Könyvtára 9—4-ig, Pedagógiai Könyvtár 3—7-ig, Statisztikai Könyvtár 10—1-ig. — Ráday Könyvtár (IX. kerület Ráday-utca 28.), nyitva minden kedden és pénteken délután 3 órától 6-ig. — *Nyitvalevő képtárak:* Őszi kiállítás a Nemzeti Szalonban, nyitva 9—6-ig, Belépődíj 1 korona. Állandó kiállítás a Könyves Kálmán művészeti szalonjában (Nagymező-utca 37—39.), nyitva egész nap. A Szépművészeti Muzeum modern képtára, nyitva 10—2-ig.

— **Időjárás.** Hazánkban az idő tulnyomóan derült, száraz, nappal enyhe és éjjel hűvös volt. A hőmérséklet maximuma Czirkveniczán 26 C fok, minimuma Rajeczfürdőn és Árvaváralján 3 C fok volt. — *Jóslat:* Lényegtelen hőváltozás és északon, meg nyugaton elvéve esapadék.

— **Vilmos császár a trónörökösnel.** Berliui jelentés szerint Vilmos császár elfogadta trónörökösünk meghívását a konapisti vadászatokra. A látogatás napját még nem állapították meg.

— **A földművelésügyi miniszter Budapesten.** Báró Ghillány Imre földművelésügyi miniszter ma reggel sárosmegyei birtokáról visszaérkezett Budapestre.

Színház mint be

— Vir

ján. Boldo Erzsébet ha magyarság lón a legjobb most tizenöt asszonynak nusi veszte István-templomában Béesből je halmozták e grófné kosza gal ellátott lesz a kopor szerényen h szivének kes

— Bartó József földm

— Báró Burián, Gaudernack

— Szer

uj zász fögín az ünnepen selő is részt választói közavató beszédnek nagyrész épült az új fö

— Azele

gróf Batthyán niszterelnökén le Ikeráron. — A leng zeti ünnepege vettek részt. A Viktorné grófn Kassán és Epe küldöttséghez fogadták. Este sovha, ahol na utcáján diadal nap zajlottak pompás díszmu menetet a fel meg. Előbb a hősök sírját, követte, majd a leplezték le. A az ünnepi isteni tarnovói püspöl amelyen közel színo láta ver este utaztak toy pályesen bucsuz

— A boldo

dr. Lengyel ign szerészevel tám olyan beteg lett budapesti szanu

Színházi öltöző, mint betegszoba

A newyorki Casinc-színházban Fred Whitney igazgató érdekes újítást vezetett be. Az énekesek és énekesnők szünet alatt helyük zések végeznek dr. Muir vezetése alatt. A rendszeres befogzések folytán a hang üdebb lesz és hűvös időkhben sokkal ritkábban fordulnak elő meghűlések.

— **Virágerdő Erzsébet királyné koporsóján.** Boldog emlékü, feledhetetlen királynéknak Erzsébet halálának holnap lesz az évfordulója. A magyarság kegyelettel adózik e szomorú évfordulón a legjobb királyné emlékének. *Luccheni* főre most tizenöt esztendeje oltotta ki annak a koronás asszonynak életét, akiben a magyar nemzet patrónusát vesztette el. A budavári királyi palota Szent István-templomában és az Erzsébet örökimádás templomában hivatalos istentiszteleteket tartanak. Bécsből jelentik, hogy a koporsót ma koszorúkkal halmozták el. Elsőre érkezett *Lónyay Elemérné* grófné koszorúja. Gödöllőről nemzeti színű szalaggal ellátott koszorút küldöttek. Egész virágerdő lesz a koporsón, amelyen a viruló virágok között szerényen huzódik meg a magyar nemzet gyászoló szívének kesergése.

— **Bartók államtitkár Bécsben.** Dr. *Bartók József* földmívelésügyi államtitkár ma Bécsbe utazott.

— **Báró Burián Bécsben.** Bécsből jelentik: *Báró Burián*, a király személye körüli miniszter és *Gaudernack* lovassági tábornok, a darabontestőrés parancsnoka ma Budapestről ideérkezett.

— **Szterényi József Brassóban.** A brassói új szász főgimnázium épületét vasárnap avatták fel, az ünnepen *Szterényi József* országgyűlési képviselő is részt vett, ki több napot töltött odalent a választói között. *Perfurth* szász püspök-helyettes avató beszédében *Szterényit* is ünnepelte, mint akinek nagyrészt köszönhető, hogy ily díszesen felépült az új főiskola.

— **Az első Batthyány-szobor.** A vértanu gróf *Batthyány Lajosnak*, Magyarország első miniszterelnökének a szobrát október 12-én leplezik le *Ikerváron*. A szobrot *Bory Jenő* készítette.

— **A lengyelek szabadságünnep.** Lembergől jelentik: Az 1863-iki felkelés emlékére rendezett nemzeti ünnepségeken a magyarok népes deputációban vettek részt. A küldöttséget *báró Nyáry Albert*, *Pininsky* Viktorné grófnő és *Miklós Ferdinánd Leó* vezették. Kassán és Eperjesen nagyobb csoport csatlakozott a küldöttséghez. A küldöttséget mindenütt igen lelkesen fogadták. Este tíz órakor érkezett a küldöttség *Rassovba*, ahol magyaránnyu fogadtatás volt. A város főutcáján diadalkapu köszöntötte az érkezőket. Vasárnap zajlottak le a rassoivi ünnepségek. A magyarok pompás díszmagyarjaikkal nagy feltűnést keltek. A meenelet a felkelésben résztvevők csoportja nyitotta meg. Előbb a temetőbe mentek, ahol megkoszorúzták a hősök sírját. A temetői gyászünnepel tábori mise követte, majd a Sokol-épületen elhelyezett emléktáblát leplezték le. A szent Benedek-rendi templomban volt az ünnepi istentisztelet, amelyen a lengyel, krakkói és tarnovói püspökök is megjelentek. Délben banquet volt, amelyen közel négyszázan vettek részt. Délután a kaszinó látta vendégül uzsonnára a magyarokat, akik este utaztak tovább Lembergbe. A pályaudvaron ünnepiesen bucsuztatták el őket.

— **A boldvai kórorvos tragédiája.** Ismeretesk dr. *Lengyel Ignác* boldvai kórorvosnak a község gyógy-szerészevel támadt izgalmas afférjai. Az izgalmaiktól olyan beteg lett az öreg orvos, hogy beszállították egy budapesti szanatóriumba.

— **Országos Kossuth-ünnepély Budapesten.** Az „Országos Kossuth Lajos Párt” szeptember 28-án délelőtt 11 órakor Budapesten a régi képviselőház (VIII. Főherceg Sándor-utca 8.) üléstermében nagyszabású Kossuth-ünnepélyt rendez. *Kossuth Lajosnak százharmincegyedik születésnapjára* emlékező alkalmából. Az ünnepi beszédet dr. *Kalmár Antal*, a párt budapesti szervezetének alelnöke mondja. Megnyitó beszédet dr. *Naagy György* a párt lnöke, bezáró beszédet dr. *Wagner Károly* mond. Ezenkívül a Nemzeti Színház és az Opera több művésze fog programmszámokkal szerepelni. Az ünnep előestéjén, szeptember 27-én, szombaton este 8 órakor az Irányi-utca 17. szám alatt levő vendéglő nagytermében lársasvacsora lesz.

— **Az új kínai kabinet.** Londoni jelentés szerint a Times tudósítója jelenli Pekingből e hó 8-iki kelettel: A kamara *Shunk-Shiling* miniszterelnök kaé binetjét akezeptálta. A kabinet összetétele a következő: Külügy: *Szunchi*, belügy: *Chuchi-Chien*, igazságügy: *Viano-Chiuchiao*, közlekedésügy: *Yang-Palsien*, iparügy: *Chanchien*, közlekedésügy: *Chau-Zechi*. A pénzügyi tárczát ideiglenesen a miniszterelnök látja el.

— **Főispáni beiktatás.** *Szekszárdról* jelentik, hogy *Kovács Sebestyén* Endrét ma iktatták be Tolna vármegye főispáni székebe.

— **A kifelejtett magyar czimer.** Hágában a nemzeteknek adományából fölépült a békepalota. A palotában ott ékeskedik minden nemzetnek a czimere, csupán Magyarország czimere hiányzik. Meg a békepalotából is kifelejtették az árva magyar czimert.

— **A nemzetközi gyógyszerészeti kiállítás megnyitása.** Bécsből jelentik: Nagy ünnepséggel nyílt meg Bécsben a III. nemzetközi gyógyszerészeti kiállítás, amelyben a gyógyszeripar képviselői kiállításán kívül a gyógyszerészet haladását és tudományos törekvését igyekeznek feltűntetni. Az ünnepélyes megnyitáson a kiállítás védnökét, *Károly Ferencz József* főherceget *Lobkowitz* herceg képviselte, aki szép beszéddel nyitotta meg a kiállítást.

— **Mentő-kongresszus.** Bécsben Lipót Szalvátor főherceg védőségével ma nyílt meg a nemzetközi mentő-kongresszus. Ezeröttszáz kiküldött jelent meg a világ minden részéből.

— **Megtámadott végrendelet.** Gráczból jelentik: A múlt héten Voloscában meghalt *Del Misiro Adél* grófné és végrendeletében 600.000 koronát hagyományozott Voloscának közigazgatásvezetőre. A rokonok megtámadták a végrendeletet és azt állítják, hogy a grófné egy horvát agitátor befolyása alatt állott.

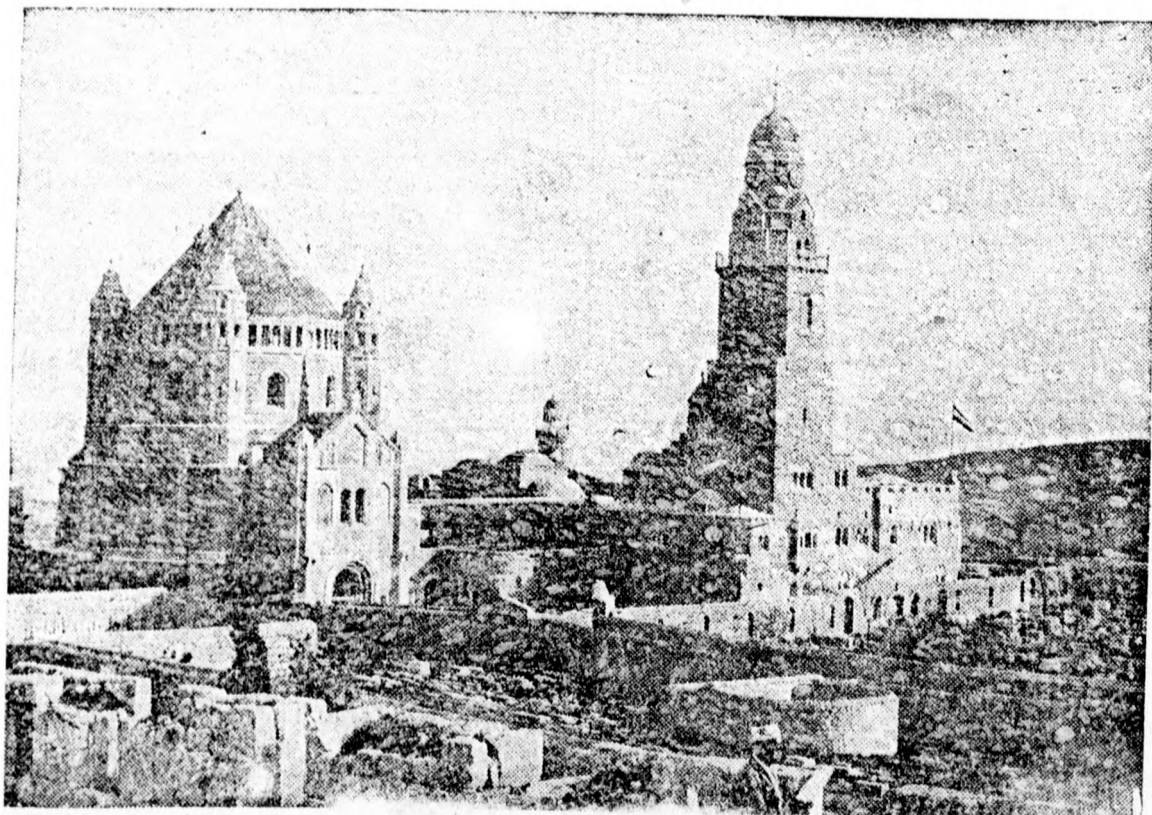
— **Egy vármegye orvosok nélkül.** A mai kolerás világban nem éppen biztató hírt jelentenek Aradról. Aradmegyében egész járások vannak orvos nélkül.

— **Egy olasz őrnagy öngyilkossága.** Genfi jelentés szerint gróf *Calciati* olasz őrnagy Luganóban öngyilkos lett. Az öngyilkosság óriási feltűnést kelt, de hogy mi volt az oka, még egyáltalán nincs felderítve. Bizonyos jelek arra vallanak, hogy az öngyilkosság az olasz külügyminiszterium osztályfőnöke, *Dalla Rocca* grófnak hazatérulása és kémkedés miatt történt letartóztatásával áll összefüggésben.

— **Az örült tauár rémtette.** Megirtuk la-punkban azt a példátlan vadállati vérengzést, melyet *Wagner* mühlhauseni tanító néhány nappal ezelőtt véghez vitt. Mühlhausenből jelentik, hogy a vizsgálat a gvilkos *Wagner* tanító bünyvében be-ban fejezve. A kórházban ápolás alatt lévő sebesültek állapota iavult. Tegnap az utolsó vállatáskor *Wagner* az eddiginél is cinikusabban viselte magát. Arról nem akart felvilágosítást adni, hogy mik voltak erkölcsi ballépései, de sejtteni lehet abból, hogy a postán elkoboztak egy levelezőlapot, amelyet *Wagner* nővéréhez írt. Csak ez a két szó volt a levelezőlapon: *Veauél mérgel.*

— **Nagy sztrájk Bécsben.** A bécsi építőmunkások kimondták, hogy ha a városi építkezéseknél idegen munkásokat alkalmaznak, Bécsben kitör az általános sztrájk.

— **Életunt uriaszony.** Dr. *Fekete Béláné Hirsch* Anna, egy ügyvéd felesége, Fehérvár-ut 49 számú lakásban szublimátot ivott. A mentők avomormosást alkalmaztak és az urinót a lakásán agyták. Családi viszálykodások miatt akart meghalni.

A sioni Máriatemplom

A napokban szentelték fel Jeruzsálemben a Sion hegyén azt a kolostorral kapcsolatos templomot, amelyet a németek építettek Vilmos császár palesztinai utazásának emlékére.

— **A horvát kibontakozási akció.** Zágrábból jelentik: Báró Skerlec Iván királyi biztos állapota annyira javult, hogy tegnap elhagyhatta a kórházat és visszatért a báni palotában levő lakására. A királyi biztos a kibontakozási akciót folytatni fogja. Ma délelőtt Crnkovic volt bánhelyettes látogatását fogadta és a többi horvát politikussal is folytatni fogja megbeszéléseit.

— **Az orosz zsidók sorsa.** Mint az előrelátható volt, a kevi vérvádörnek máris veszedelmes következményei lesznek. Pétervári jelentés szerint az „Igaz orvosok szövetsége” most gyűlést tartott Kiebben s elhatározták, hogy a rituális gyilkossággal vádolt Beilis pörének idején *zavargásokat fognak támasztani* és pogromot rendezni. Lázító röpiratot készítenek elő a rituális gyilkosságról és főlhívják benne az oroszokat, hogy a pör idején „szociális vecsernyét” rendezzenek az összes zsidóknak.

— **A bosnyák válság.** Szerajevóból jelentik: Hosszabb idő óta folynak a tárgyalások a bosnyák szabor munkaképességének helyreállítására. — A tárgyalások most eredménytelenül jártak, amennyiben sikerült megállapítani azt a párt- és felekezeti programot, amely alkalmas lesz a szabor munkaképességének biztosítására. A program, melyet a szerb pártok elfogadtak, felöleli az autonómia kiegészítését és közigazgatási, továbbá szociálpolitikai alkotásokat vesz tervbe. Gondoskodnak arról is, hogy a kulturális szükségleteket kielégítsék.

— **Dolgoznak a betörők.** Két nagyobb lopás ügye foglalkoztatja a rendőrséget. Az egyik károcsolt özv. Steiner Adolfné, aki — mikor tegnap beköltözött svábhgyi nyaralójából Andrássy-uti lakására — észrevette, hogy a svábhgyi villa egyik elzárt szekrényéből hiányzik 400 koronát tartalmazó kazettája. A rendőrség őrizet alá vett egy gépészt, aki bejáratos volt a nyaralóba, továbbá egy gyönki származású szobaleányt. — A másik lopás ma éjszaka történt a Károly-köruton, ahol a *Deutsch Mór és fia* ruhanagykereskedő cég üzletébe törtek be az utcáról és annyi ruhát — körülbelül 3000 korona értékben — loptak el, hogy azt csak kocsin szállíthatták tovább a tett színhelyéről. Csodálatosképpen még sem akadt senki, aki látta volna a betörést, melyet, mint a helyszíni szemle megállapította, csakis az utcáról követhettek el.

— **Tűz egy kalapüzletben.** Geiger Izsó Kertész-utca 50-ik szám alatt levő kalapárúüzletében ma este tűz támadt ismeretlen okból. A tüzet a tűzoltók hamarosan eloltották. A kár jelentéktelen.

— **Öngyilkos csendőr.** Az éjszaka az üllői-uti szülészeti klinika parkjában Szöllösi István hatvan éves csendőrörvezető egy fára felakasztotta magát. Amikor megtalálták, már halott volt. A zsebében bucsuzó levelet találtak, amelyben azt írja, hogy nyomora miatt lett öngyilkos. Holttestét a törvényszéki orvostani intézetbe vitték.

— **Halálozás.** Szabó Antal, a régi Népszínház kiváló művészt, ma délután 4 órakor temették el a ke-repesi temető halottasházából, a fővárosi színházvilág igen nagy részvétele mellett. Szabót a főváros által adományozott díszsírhelyen helyezték örök nyugalomra.

— **Fodor-féle vivóterem** a Koronaherceg-utca 3. szám alatt a főváros legnagyobb és legjobban felszerelt torna- és vivóterme. Különös gond fordítatik a gyermektorna- és vivásra.

Ertsük meg az Odol csolentőségét. Mig más szájdálalatos hatásának nagy jeés fogtisztítószer — amennyiben azok mindennapi használatra számításba jöhetnek — csak a tisztogatás pillanatában fejti ki hatásukat, addig az Odol a fogmosás után is még órákig hat. Az Odolnak ez a sa-játságos tartós hatása órákra megbénítja, illetve hátráltatja a fogrontó erjedési és bomlási termékek működését.

Parsifal a Népoperában

Wagner Richárdnak utolsó operája, a fenséges szépségű *Parsifal*, ezidáig csak a Wagner előadások Mekkájában, Bayreuthban kerülhetett színre.

Cosima asszony, a harmincz esztendő előtt elhunyt zeneóriás nagyszerű felesége nem adta el az opera előadási jogát, művészeti okokat adva előtettének indokául, de voltaképp azért, hogy a bayreuthi előadások jövedelmeit emelje azzal, hogy egy másutt sehol elő nem adott Wagner-operát játszathasson.

Igy Wagnernek ez az egyik legnagyobb szerű alkotása a világ zenekedvelő közönsége számára halott maradt, mert hisz Bayreuthba csak milliomosok rándulhattak el zenét hallgatni.

Azonban 1914. január 1-én lejár a törvényes harmadéves szerzői tilalom és a *Parsifal* felszabadul. Érthető, hogy a világ összes operái sietve ragadják meg az alkalmat, hogy az operát bemutassák. Párisban két helyütt is bemutatják, mindjárt a felszabadulás napján. Az egyik szintén január 1-én este 9 órakor, a másik színház azonban, hogy megelőzze versenytársát, meg Szilveszter éjszakáján 12 óra 1 perczkor fogja színre hozni a *Parsifalt*.

Kétségtelen, hogy internacionális zene-ünnep lesz a *Parsifal* bemutatása. És hogy ebben a kegyeletes ünneplésben mi se maradjunk el, az a *Népopera* dicséretes, ambíciózus és áldozatkész munkásságának köszönhető. A *Népopera* nevezetesen ugyancsak január elsején diszes és a nagy zenefejedelem génuszához méltó keretek között színre fogja hozni Wagner utolsó művét és megszerezni Budapest Wagner-imádoinak azt a gyönyörűséget, hogy a *Parsifal* előadását élvezhessék.

A kulisszák világából

(A jubileum.)

Hát bizony, megöredni senki se szeret. Ha egy 14 éves gyermekleányt is zavarba hozza az ováció, mit szóljon a „még mindig fiatal” Sziklai Kornél, akit tiz éves igazgatósága ötletéből akarnak jubilálni.

— Nem, nem, — tiltakozott a páratlan „Pfefferkorn” — hagyjatok békében. Ráérünk majd a 25 éves jubileumot megülni... Nevetséges már tiz év múlva jubilálni.

De a Kis színpad művészgárdája nem tágitott. Nekik jubileum kell, ha török, ha szakad.

Iványi ismeri *Sziklai* gyenge oldalát és azon közelítette meg:

— Na jól! Ha neked kevés a tiz év, hát megüljük a *színészkedésed* jubileumát...

Ez hatott, *Sziklai* a szavába vágott:

— Jó, jó, ... nem bánom... legyen meg a direktori jubileum... ha minden áron akarjátok.

És meg is lesz, még az idén... *Sziklai* Kornél nagyszámu barátai és ellenállhatatlan humor kedvelőinek részvételével.

(A boszu.)

Horti Sándor, a Népopera örökké jókedvű komikus a „Budogöngve” páratlan Macska-bácsija, régebben a kolozsváriaknak volt kiválasztott kedvence. *Sebestyén* Géza, a Magyar Színház tagja is erőssége volt a kolozsvári Nemzeti Színháznak.

Ők ketten éjjel-nappal csak pajkos tréfák kiszelésén járták az eszüket és e tréfák kiszemelt áldozata többnyire *Erdős* Béla, egy éppen olyan jól megtermett, mint jó kedélyű kardalos volt.

Egy alkalommal vacsorára hívták meg *Erdős* Bélát, még pedig *palacsintára*, az ő kedvence ételére. Harminczhat palacsintát sütettek: négyet dióval, négyet turóval, négyet mákkal és a többit lekvárral töltve.

Izlett a palacsinta és csuszott rá a boroecska, amelyben nem volt hiány. Ha a literes palacsokok kiürültek, nyomban hozott a fürge pikkolo gyerek teli palacsokokat.

Nem csoda hát, hogy a jó *Erdős* Bélával csak hamar forogni kezdett a világ. Nagyon természetesen találta, hogy *Horti* és *Sebestyén* egyre cizrogatják. Hiszen jó cimboráinak ismerte őket. Pedig hát a lurkók nem csupa szeretetből simogatták a vendégük pufók arcát, hanem hogy a tányérok fenekére füstölt gyertyakormot rákenjék.

Amikor szegény már teljesen elázott és egészen négerre feketedett, karon fogták, a színház egyik próbatermébe cipelték, s egy divánra fektették, ahol tüstént el is aludt.

Reggel sikoltozásra nyitotta nehéz pillait és szájtátva látta, mint rémildőznek tőle a próbára gyülekező kollégák. Nem ismertek rá: valami bekormozott banditának nézték!

Amikor a megtréfált kórta megtudta a hahotával végződő ijedtség okát, éktelen dühbe gurult. A fogasról lekapott egy rozsdás kellek-fringit és a jó madarak üldözésére elrohant. Meg is találta őket: a közelben leselkedtek s a hasukat fogták, úgy kacagtak.

De eltérítették magukról a vad haragot.

— Nem mink csináltuk pajtás, — csitította *Horti* — a pikkolo volt.

— Persze, hogy az a gazficzkó! — toldotta meg *Sebestyén*.

— Na megállj kölyök! — fenyegetőzött *Erdős* Béla. — Veled nem szennyezem be a kezemet. Nem ütlek meg. De tőlem ugyan nem látsz több borra-valót!

És szavának állt. Azóta sem annak, se más pikkolónak nem adott egy vas borra-valót se.

Időközben mind a hárman Budapestre kerültek. *Erdős* Béla is a Népoperához szerződött. Ott fuji a kórust. Most már tudja, hogy mégis csak *Horti* volt az imposztor. Jó képet mutatott neki, de a boszu lánggal égett keblében.

Végre lehűthette ezt az ádáz szomiát: *Horti* e napokban, tüzesen udvarolt egy szép leánynak. A sikerült viccek, a józú mókák, a szellemes mondasok, s nem kevésbé az epedő pillantások feléje hajlították a nőcske szívet, amikor *Horti* távozni készült s elegáns meghajlás után fejére tette a kalapját.

Ekkor, — óh jaj — rémes dolog történt! Valami ragadós anyag csorgott a homlokán, szeméin, orrán, száján, a kabátjára le. Az ármányos kórta nyers tojást csempesztett a kalapba.

Általános lahota fogadta a komikus látványt.

— Egy kis rántotta, — szölt *Erdős* Béla, — a kitünő palacsintáért.

(*) **György Ilona házassága.** A Nemzeti Színház köreiben csak most, a nyári szünet után, pattant ki egy érdekes házasság híre, amely pedig még július havában kötöttet. *György* Ilona, a Nemzeti Színház egyik rokonszenves művésznője, aki csak nemrégiben, de nagyon is korán, ment nyugalmába, a nagy vakáció csendjében — férjhez ment *Bollend* Rudolf örnagyhoz. A kollégák most sietve rójják le az elkésett szerenese kívánatokat.

(*) **Az Uránia Színház igazgatósága** *Atlasz* Márton „Fekete világ” című darabjának szeptember 15-ére hirdetett bemutató-előadást elhalasztotta, helyette *Edward Bulwer* tüzes regénye nyomán készült „Pompeji utolsó napjai” kerül bemutatásra. Ezt a gyönyörű filmet, amely 2100 méter hosszú és elsőrangú művészek játszzák, szeptember hó 11-től, csütörtöktől, folytatólagosan, hétköznap három előadásban délután 5, 7 és 9 órakor, vasárnap négy előadásban, 3, 5, 7 és 9 órakor kerül előadásra, egyedül az Uránia Színház szerezte meg.

(*) **Weingartner új operája.** St. Sulpiceben, a genfi tó partján, egy kaczer villában töltötte a nyarat *Weingartner* Felix és neje — *Lucille Marcel*. Ott pihenik a téli szezon fáradalmait, de ez a dolce far niente nem gátolja a kitünő zenesztásban, hogy a legújabb operáját ne orchestrálja. Az érdekes mű címe „Kain” és a szövegét is *Weingartner* írta. Őt alak emelkedik ki a bibliai tárgy meséből: a dacos apa, a megtört anya, egy komor férfi — akinek titokzatos sorsa, hogy a szüz földet először mocskolja be vérrrel, — egy szőke-fürtös poéta és egy szerető nő. Jövő tavasszal, Astruc párisi új operaházában lesz a „Kain” bemutatója. *Rousselière*-rel — *Charpentier* „Julien”-jének híres kreálójával és *Lueille Marcel*-lel.

(*) **A Jánossy-hagyatéka aukciója a Művész-házban.** Szeptember 22-én érdekes akciózói színhelye lesz a Művészház. Ekkor kerül ugyanis olt eladásra dr. *Jánossy* Bélának, a mult esztendőben öngyilkossá lett műgyűjtőnek és mecenásnak művészi hagyatéka. Mintegy 24 antik és 40 modern kép és híres szőnyeggyűjteményének nagybecsű darabjai mellett, több ritka régi és új műtárgy.

(*) **Francziska.** Wedekindnek csak nincsen szerencséje. Mikor új darabját a Francziskát megírta, alig akadt színház, mely az erős hangú és minden erkölcsöt megtagadó darabot előadja. Hosszas huza-vonák után végre a Kammerspiele-ben került színre, ahol Wedekind és felesége játszották a főszerepeket. A premiért megelőzőleg itt is egész sereg baj támadt az ideges szerző és a szereplők között és a nyilatkozatok egész zápora indult meg. A darab most végre színre került és most tünt ki, hogy semmi egyéb, mint hosszas predikáció a meztelenség és érzéki gyönyörök dicséretére. A bemutatón a darab semmi sikert nem aratott.

(*) **Ugyan kérlek ne szaladjál meztelenül.** Ez a különös cím Feydeau legújabb darabja fölött ékeskedik, melyet a Vigszínház fogadott el előadásra. Az új Feydeau-darab egyfelvonásos és ha a színház talál olyan alkalmas rövidebb háromfelvonásos darabot, mely előtt előadhatja az új francia bohózatot, akkor még ebben a szezonban színre fog kerülni.

(*) **„Notre-Dame” opera.** A bécsi udvari Operaháznak legközelebbi újdonsága egy „Notre-Dame” című opera, melynek szövegét és zenéjét a pozsonyi születésű Schmidt Ferencz, a színház egyik csellistája írta. Az új opera meséje Hugo Viktor Notredamei toronyór című regényéből van merítve. Weidemann játsza a fődiakont, Mayr Quasimodót, Maikl Phoebus kapitányt, Schmedes Gringoiret és Schoder asszony Esmeraldát.

(*) **„Peer Gynt” Berlinben.** A Lessingtheater Ibsen „Peer Gynt”-jével nyílik meg az őszi szezonra. Ez lesz a nagy mű első csonkítatlan, teljes előadása Morgenstern Christian fordításában és Barnowsky Viktor rendezésével. A Grieg-féle zenét a Blüthner-zenekar fogja játszani Hoeborg kopenhágai udv. karmester dirigálásával. A díszleteket és jelmezeket Sven Gade tervezte.

(*) **Hangversenyek.** Az Országos Szimfóniai Zenekar igazgatósága már megállapította az ezidei bérleti hangversenyek dátumait, melyek a következők: október 19., november 16., december 7., 1914. január 18., február 15. és március 22. Kedvezményes bérleti árak erre a hat hangversenyre: 5, 10, 15, 20 és 24 korona.

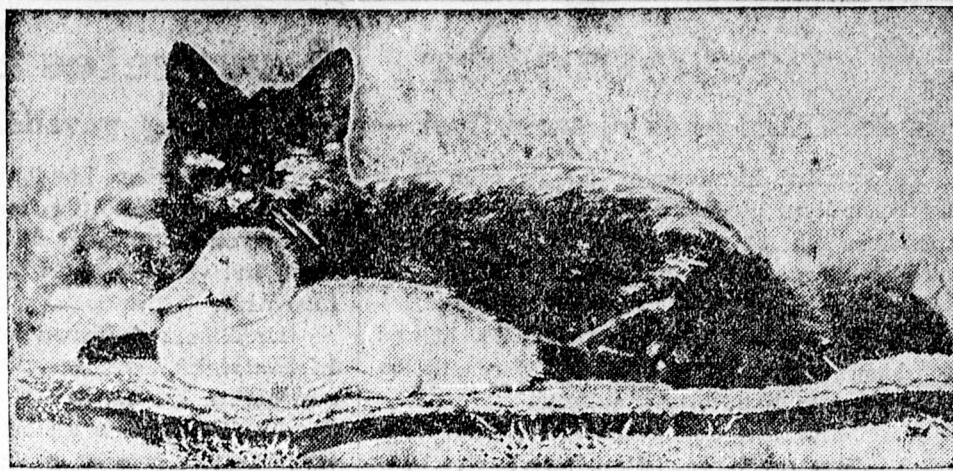
A Filharmóniai Társaság ez idén is tíz hangversenyt rendez bérletben az eddigi bérleti árakon, a következő napokon: október 20., november 5, 17., december 1, 15., január 12, 26., február 9, 23., március 23. Eddig a következő művészeket és karnagyokat sikerült megnyerni: Dohnányi Ernő, Gabrilovics Oszip, Kéri Szántó, Kerner István, Lichtenberg Emil, Luci Marcel, Manén Joan, Pierné Gábor, Steinbach Fritz, Talmányi Ede, Weingartner Bódog, A Magyar Nők Kar egyesülete és a Budapesti Kar egyesület. Alkudozások folynak még: Bruno Walterrel és Safonovval. Bérelni már lehet Rózsavölgyi és Társánál (Szervita-tér 7. szám.).

(*) **Busoní tervel.** Busoní Ferruccio, a kitűnő zeneszerző s zongoraművész, aki 1894 óta Berlinben lakik, legközelebb Bolognába költözik. Azt híresztelték róla, hogy új lakóhelyén zenetanítással fog foglalkozni. Ezzel szemben kijelentette, hogy a bolognai zeneakadémia igazgatói állását foglalja el s ezt a híres műintézetet reorganizálni készül. Busoní egyébként egy opera-partitúrán dolgozik.

(*) **Színházak hírei.** A Népepera idei szezonjának első operette-újdonsága, a Budagyöngye, igazi slágerdarabnak bizonyult. Nap-nap után zsúfolt házigyönyörökös Ascher finom és máris népszerűvé lett melódiaiban és folytonos taps és kacagás kíséri az

Állatok barátsága

Egyvidéki olvasónk küldte be ezt az érdekes képet. Egy vendéglős egy háromhetes kacsát összeszoktatott egy kis cicával. A két állat együtt nőtt fel és azok a legjobb boldogságban élnek. Holott a macska nehezen fér össze a szárnyassal

operettzemélyzet pompás összejátékát. A Budagyöngye minden este színrekerül, a két női főszerepben Szoyer Ilonával és Berky Lilivel.

A Magyar Színházban a Jókai Mór világhírű regényéből készült Új földesur, amelynek szombaton volt a közönség nagy tetszése mellett a bemutató előadása, eddig háromszor került színre és mind a három előadásra az utolsó helyig elkelt minden jegy. A nagyszerű darab e héten még háromszor van műsorra tűzve és pedig csütörtökön, pénteken és vasárnap este.

A soffőr tragédiája

— Hamis eskü után házasságszédelgés —

(Saját tudósítónktól.) Bálint Géza soffőr neve már sokszor megfordult a rendőri krónikában. A sok port fölvert báró Madarassy-Beck Gyula perében mint tanu szerepelt. Amikor meg akarták esketni, megtagadta az eskü letételét és megtörve, őszintén vallotta be:

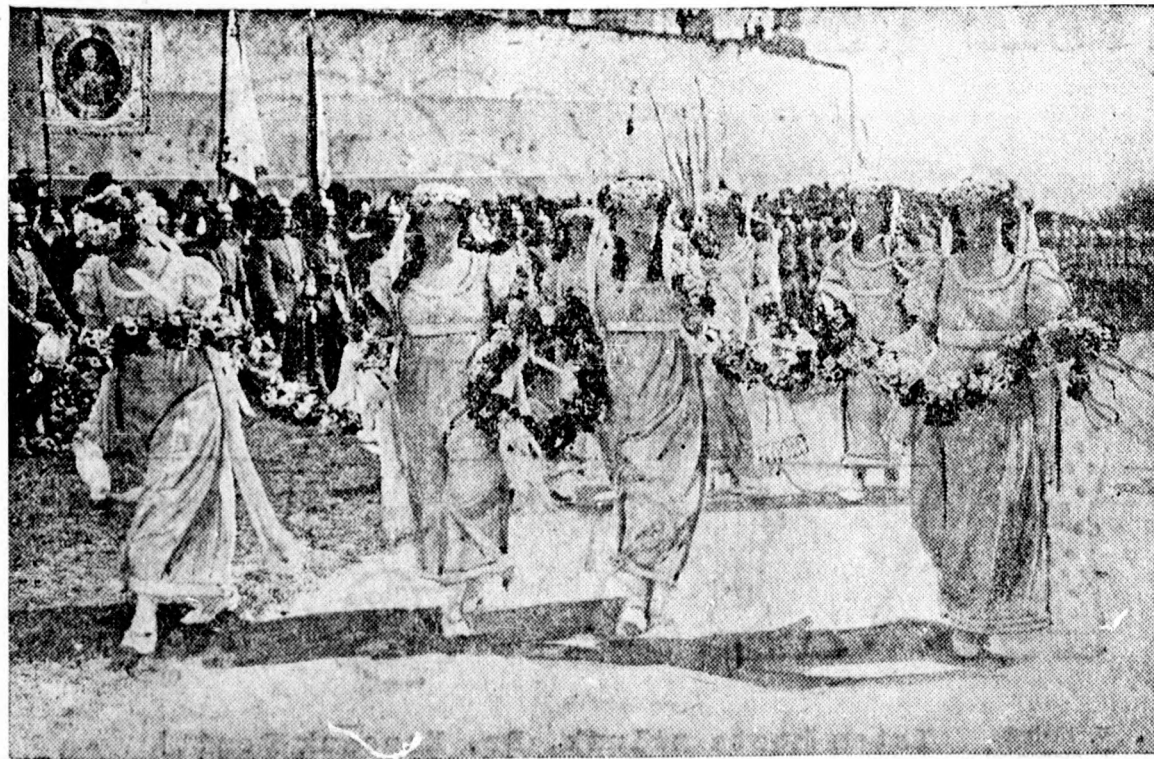
— Nem mondtam igazat!

Persze hamis tanuzás miatt megindult ellene az eljárás. A bíróság azonban felmentette.

A tulajdonképpeni tragédia azonban csak most kezdődött. Az ügyvéd a per költségeit követte, de a szegény soffőrnek bizony nem volt egy krajczárja se. Ekkor ismerkedett meg Lapistye Mária román származású, rendőri felügyelet alatt álló leánnyal. Megtudta, hogy pénze van, udvarolni kezdett neki. A leány természetesen örömmel fogadta a legény bókajit és az esküvőt is hamarosan megtartották.

Csak ez kellett a soffőrnek. Elvette a leány ötszáz koronát erő ékszerait, zálogba csapta, értékesítette. Az asszony folyton követelte az ékszerket, fenyegetődzött, a férj erre — megszökött.

Lapistye Mária erre a rendőrségre sietett és megtette a férje ellen a feljelentést. A nyomozás megindult, a szökevény férjre ma rá is akadtak, új kedvesénél Jancsák Annánál fogták el. Letartóztatták.

A kheilheimi rózsalányok

Nemrég zajlottak le a kheilheimi ünnepek, amelyen Vilmos császár is megjelent. E felvételünk az ünnepség egyik epizódját, a kheilheimi rózsalányok felvonulását örökíti meg.

Leleplezett pénzhamisítók

— A becsapott ember boszuja —

(Saját tudósítónktól.) A rendőrséghez egy névtelen levél érkezett, amelyben megírták, hogy Pestmegyében egy pénzhamisító banda működik, amely hamis ötven koronásokkal árasztja el az egész vidéket. A hamis pénzverde helye is meg volt nevezve: Monor mellett, a Vasadi-pusztán dolgoztak a hamisítók.

Igy aztán könnyű munkája volt a rendőrségnek. Összekötetésbe lépett a monori csendőrséggel és hamarosan horogra kerültek a pénzhamisítók. Huszenda László vasadi gazdálkodó, Csató Antal budafoki szappanos és Füstös János csengődi lakos szövetkeztek arra, hogy hamis papírpénzeket fognak gyártani.

Füstös már nem először „dolgozik” ebben a szakmában. Most is ő lépett akcióba. Beszerezte a gépeket és Huszenda tanyáján rendezték be a műhelyt. A gépek meglehetősen primitívek voltak, nem is annyira az volt a céljuk, hogy nagymennyiségű hamis pénzt hoznak forgalomba, hanem inkább az, hogy a hiszékeny embereket behálózák. Amikor a műhelyt berendezték, Araczký Tiro szaktimrei gazdálkodót szemelték ki arra, hogy vele üzletet kössenek. Bevezették a műhelybe és átadtak neki egy valódi 50 koronást, amelyről azt állították, hogy a gépekkel ők gyártották. Araczkýnak megtetszett a hamis bankó, kipróbálta s amikor sikerült fölváltania, elhatározta, hogy közlék áll. A három főzinkos kétezerhatszáz koronát kért tőle arra, hogy a műhelyt új gépekkel felszereljék.

A társaság szétosztotta maga között a pénzt és nem vett gépeket. Araczký várt egy ideig, de amikor látta, hogy nem küldenek neki újabb hamisított pénzt, elhatározta, hogy följelentí őket.

A budapesti rendőrség detektívjei tegnap délután éppen együtt találták őket Huszenda vasadi tanyáján és Pataky csendőrmester segítségével mindhármójukat letartóztatták és behozták Budapestre.

* **Az egyetemi beírások utolsó három napja.** A budapesti tudományegyetemen még három napig iratkozhatnak be az egyetemi polgárok, mert a beírásokra kitűzött törvényes határidő szeptember 12-én lejár. A határidőn túl csak rektori engedéllyel iratkozhatnak be a hallgatók, de csakis abban az esetben, ha késedelmeskedésüket, vagy elmaradásukat nyomós okokkal igazolni tudják. Az utólagos beírás október 15-én túl semmi körülmények között sem eszközölhető. A lezke-könyvek egyeztetését és aláírását szeptember 15-éig kell elvégezni, mert a rendes előadások mind a nagy fakultáson szeptember 16-án megkezdődnek.

* **Megnyílt könyvtár.** A budapesti reform. teológiai akadémia Ráday-könyvtára (IX., Ráday-utca 28. sz.), folyó hó 9-től kezdve megnyílt és hetenkint kétszer, kedden és csütörtökön, délután 3 órától 6 óráig áll a közönség rendelkezésére.

A pedometer

— A dollárkirálynők új szeszélyei —

Az amerikai kisasszonyok mindig azon törik a fejüket, milyen új divattal lépjenek meg a világot. Ez gyakran sikerül nekik, mert nem válogatósak az eszközökben: Minél eredetibb, feltűnőbb, vadabb az idea, annál jobban szolgálja céljaikat.

Az „Upper tea” társaság milliárdos hölgyei legújabb divat-egy szeszélyes ötlettel gazdagították szeszélyeik már is nagyszerű sorozatát.

Mrs. Stuyvesant Fish termeiben pattant ki a legújabb divat-egy táncszeszély, melyet Newportban, a newyorkiak előkelő tengeri fürdőjében adott a legfelsőbb köröknek.

Az Astorok, Vanderbiltek, Morganok és a többi pénzkirályok férfi és női tagjai között volt Bakmetiev orosz nagykövet neje is, aki a háziasszony mellett ülve gyönyörködött a fiatal tánczében. Egyszerre megdöbbenéssel nézett Mrs. Fish-re és azt a megfigyelését közölte vele, hogy a fiatal leányok minden tánc után elhagyják párjukkal a termel és egy idő múlva vagy boldogságtól ragyogó arccal, vagy lehangoltan s bosszankodva tértek vissza, hogy folytassák a tánczást.

Mrs. Fish fölkerelkedett, kilopozított és megfestette, hogy mi történik odakünn. A tánczosnók egymásután lopóztak a ruháikba, egyik lábukat székre emelték, fölhajították a szoknyájukat és nagy érdeklődéssel néztek valami kis tárgyat, mely a harisnyakötőjükhöz volt erősítve.

— Mit rejteget ott? — kérdezte elöttoppanva Mrs. Fish az egyik leánytól.

A rajtacipelt, hűnös módra elpirult, ötlöhatott, csak amikor a háziasszony — a jó erkölcs nevében, — halározott hangon követelt tőle magyarázatot, rukkolt ki a felelettel.

Kiderült, hogy a fittos tárgy egy távolságjelző pedometer, mely kimutatja, hogy a tánczosnó keringésével milyen távolságot tett meg. Mrs. Fish megkönnyebbülve sóhajtott fel; lüslént publikálta a nagy líkót s ezzel együtt azt is, hogy a tánczos ifiak a „távolsági rekord”-ot ért el. A szerencsés nyertes, az említett este, a leggazdagabb azelekírálvok egyikének leánya volt, aki az estély tartama alatt nem kevesebb, mint száz kilométert — tánczolt.

A kártyaklubok alkonya

— Ismét feloszlatottak két barlangot —

(Saját tudósítónktól.) A belügyminiszter és a rendőrség karöltve — mint már többször említettük — együttes hajszát indított a fővárosban gombamódra elszaporodott kártyabarlangok ellen. A rendőrség a legnagyobb titokban nyomozást indított a kártyaklubok ellen és a vizsgálat eredményét felterjesztette a belügyminiszterhez. A belügyminiszter először csak az alapszabályokat függesztette fel, most azonban a feloszlathoz kezdett. A múltkorajt már egy klubot feloszlattott, ma folytatta a munkáját.

A rendőrség által ártalmatlanná tett kártyabarlangok közül ma két klubot feloszlattak. A belügyminisztérium lefolytatta a vizsgálatot a rendőrség által összegyűjtött adatok alapján és kimondta a halálos ítéletet. A Magyar Karambol Kör s a Budapesti Sakl-otthon című klubokat alapszabályellenes működésük miatt feloszlatták, működésüket megszüntették és az illetékes hatóságokat utasították, hogy a klubok vezetői ellen az eljárás megindítsák. A feloszlató rendelet, mint bizalmas akta ma érkezett le a városházára, ahonnan az illetékes eljárásokhoz küldték.

Ha gyermekét

egészségben, vidáman és szellemileg frissen akarja látni, adjon neki dr. Hommel-féle Haematogent! Óvás! a dr. Hommel nevet hangsúlyozni kell!

A végzetes bucsucsók

— Az öreg gavallér tragédiája —

Kenningtonban, London egyik déli városrészében, közelébb szomorú esemény történt: Mrs. May, egy nagyon csinos és vig fiatal özvegy autókirándulásról tért vissza, hűséges udvarlójával, az 57 éves King Artur Williammel.

Mr. King, nem hiában volt öreg ember, de megőrizte a régi lovagias szokásait. Szívének hölgyét nem csak a kapuig, hanem a meglehetősen meredek lépcsőn föl, a lakása ajtajáig kísérte. Ezt az udvariasságát — melyért ugyan minden alkalommal egy-egy csók jutalmazta — most az életével kellett megfizetnie.

Amikor a legutóbbi, említett, hazatérésnél a rendes csókját követelte, Mrs. May kissé szabadkozott, ellenkezett s az ide-oda ránczálásban mindketten elvesztették az egyensúlyt s a korlátlan lépcsőről lezuhantak az udvar kövezetére.

Mr. May az esés következtében elájult, de csakhamar ismét magához tért. Közelében hevert a gavallérja és fájdalmasan nyöszörgött. A hölgy segítségére akart menni, de nem birt megmozdulni. A házban lakó atyja meghalotta segélykiáltásait és éjjeli pongyolában sietett oda. A sebesülteket kórházba szállították. A fiatal özvegy néhány nap múlva felgyógyult, de Mr. King, aki kettős koponyatörést szenvedett, még az nap éjjel meghalt.

REPÜLÉS ÉS LÉGHAJÓZÁS

© Tóth testvérek repülései. Losoncziól jelentik: Kvasz András és a Tóth testvérek tegnap délután másodszor rendeztek röpülést Losoncon. Ezúttal Tóth 250 méter magassáig repült. Közel 25 percig volt a levegőben, elszállott a közeli falvakba és onnét vissza. Érdekes volt, amikor ezután mindkét pilóta egyszerre felszállt s együtt keringett a levegőben, a közönség nagy tetszésére. Csütörtökön Tóthék Balassagyarmaton röpülnek.

© Egy aviatikus szörnyhalála. Ringer német aviatikus Johannisthalban ma reggel kétszáz méter magasságból lezuhant és szörnyet halt. Ringer a nemzeti röpülési díjért küzdött.

© Magyar aviatika. Kvasz András és a Tóth testvérek tegnap délután másodszor rendeztek sikerült repülést Losoncon. Tóthék csütörtökön Balassagyarmaton repülnek.

© Reichelt repülése. Villa Cublavból jelentik: Reichelt német aviatikus ma déiben itt leszállt. Johannisthalból a vestfáliai Wannan át Créteilbe és onnan háromszori leszállással ideröppött.

FŐVÁROS

)(Szabadságról. Dr. Melly Béla árvaszéki elnök, dr. Hajniss Géza udvari tanácsos, egyetemi m. tanár, kórházi főorvos és Hanvai Sándor kir. tanácsos, az V. kerület előljárója, szabadságaikról visszaérkeztek és átvették hivataluk vezetését.

)(Csökkent a kanyaró és a skarlát. A közgazgatási bizottság mai ülésén dr. Szabó Sándor tisztifőorvoshelyettes előterjesztette a székesfőváros közegészségügyi állapotáról szóló augusztus havi jelentését. A hevenyfertőző kórok összes száma 858, tehát 217-tel kevesebb, mint a múlt hónapban. A halálosok száma augusztus hónapban 13.5 százalék volt. Az összes hevenyfertőző kórok közül emelkedést mutat a hasi hagymáz (+ 22), a számarhurut (+ 11), a gyermekágyi láz (+ 2), a vérhas (+ 8) és a trachoma (+ 49). Ellenben csökkent a kanyaró (— 189), a skarlát (— 70), a ronesoló torok- és gégeel (— 12), a bárányhimlő (— 12) és a járványos fültömöriglyob (— 24). Élve született 1708 gyermek. A halálosok száma nem mutat lényeges változást.

)(Kertészeti iskola leányok számára. Megemlékeztünk róla, hogy a főváros a zuglói polgári leányiskola mellett, fiatal leányok részére kertészeti és gazdasági háztartási iskolát létesített. Ebben az iskolában négy polgárit végzett leányok iratkozhatnak be e hó 15-éig. Bővebb felvilágosításokat az iskola igazgatósága (VII., Egressy-ut 71. sz., telefon 67—30.) nyújt.

TANÜGY

— Jelentkezés a pedagógiai szemináriumba. A fővárosi pedagógiai szeminárium állandó tanfolyamára ez idén összesen 408 hallgató pályázott és pedig 87 férfi és 321 nő. A férfiak közül 21 már alkalmazva volt a fővárosnál, 66 még nem. A nők közül 126 volt ideiglenes alkalmazásban és 193 még egyáltalán nem volt a fővárosnál. A pályázók közül a főváros tanácsa a közoktatási ügyi bizottság előterjesztésére husz férfit és husz nőt fog fölvenni.

— Iskola-megnyitás. Mórósról írják, hogy ma nyitották meg az ujonnan létesített állami polgári fiúiskolát. Ez exponált nemzetiségű vidéken nagy kulturálisra hivatott iskola megnyitójának az egész város közönsége osztatlan örömmel vett részt. Dudás József igazgató nagyhatású évnvítő beszédet mondott, míg a városi közönség örömet Steinbach Antal főszolgabíró fejezte ki.

— Tankötelesek iskola nélkül. Közel félmillió tanítóteles gyermek van ebben az országban iskola nélkül. Tizenöt olyan vármegyénk van, melyekben az iskolázatlan tankötelesek száma tízezerrel több. És huszezerrel is több a legnagyobb magyar megyében: Pest-megyében (24.216), továbbá Biharban (24.178) és Hunyadban (20.856). Máramarosban pedig nem kevesebb, mint 34.800! Máramarosban a tankötelesek 47 százaléka nem jár iskolába, Torda-aranyosban 43 százalék, Arad-, Szolnok-Doboka- és Hunyadmegyékben 39 százalék és még Csikmegyében is, ahol a lakosság 86.4 százaléka magyar, a tankötelesek 45 százaléka nem lát iskolát, mert — nincs.

8 NAP ALATT A FÖLD KÖRÜL

V. Távirat: Kamerunból.

Isten hozta nálunk, Dr. Kaucsuk Donát! Szép, hogy megtisztelte szerencsésnek honát! Fekete gentleman és fekete lady, Cipőjét régóta PALMA-sarok védi!

(—) A Egyesület n...
lést, amelyen
ispán délelőtti
megnyitó utá
tyén-fürdő n
Nagy Károly
tolt tartalma
niai tanár a
letét tolmács
melynek meg
gye főispánja
lalt fel. Végü
sét. A száma
gyűlés egyha
banket volt
Craus István
Gejza alispán
kore, Nieses
poharát.

(—) A Kőre tegnap
38. számú h
lyiségében n
lésen Speray
György előa
letben évek
oka az, hog
elnökség nem
az ipartestül
Azután az el
és a közgyű
többséget. A
fordultak pa
szabálytalan
város tanács
a következő
cipésmester
ános gyűlés
cipész-iparte
visszamenő
gek történetk
iparhatóság
nyertek, felh
kesfővárosi C
hogy jogorun
forduljon.

(—) A stilet tíz évi
tartották meg
órákor a rö
istentisztelet
ban Francoi
közgyűlés vo
nyakorlatozás
egyesületek i
megkezdődöt
karok versen
Az ünnepélye
részl.

EGYLETEK

(—) **A Felvidéki Magyar Közművelődési Egyesület** ma tartotta Pöstyén-fürdőn ezidei közgyűlését, amelyen *Craus István* főispán elnökölt. *Craus* főispán délelőtt 11 órakor nyitotta meg a közgyűlést, a megnyitó után dr. *Fodor Kálmán* orsz. képviselő Pöstyén-fürdőjében üdvözölte a vendégeket, majd *Nagy Károly* theol. tanár, az EMKE kiküldöttje tartott tartalmas beszédet. Dr. *Oberschall Pál* jogakadémiai tanár a pozsonyi közművelődési egyesület üdvözlését tolmácsolta. A választások következtek ezután, a melynek megejtése után *Szalaszky Gyula* Trencsénmegye főispánja, majd *Machovich János* főszojgabiró szólalt fel. Végül *Clair Vilmos* főtitkár tette meg jelentését. A számadásokat és a jövő évi költségvetést a közgyűlés egyhangulag elfogadta. Délután 400 terítékű banket volt a Royal-szállóban. Az első felköszöntőt *Craus István* főispán mondotta a királyra. *Gyürky Gejza* alispán József főhercegre, az egyesület védnökére, *Nieses Endre* min. tanácsos, a FMKE-re üritette poharát.

(—) **A Székesfővárosi Czipésmesterek Köre** tegnap, hétfőn este 8 órakor a Gólya-utca 38. számú házában levő Horváth-féle vendéglő helyiségében nyilvános czipésgyűlést tartott. A gyűlésen *Speray János* czipésmester elnökölt. *Adám György* előadó részletesen ismertette az ipartestületben évek óta huzódó viszályokat, amelyeknek oka az, hogy az ott felfedezett sikkasztásokat az elnökség nem engedte bünygyi utra terelni, jóllehet az ipartestület vezetőségének többsége ezt kívánta. Azután az *ellenzék* kibukatták a választmányból és a közgyűlésen erőszakkal szereztek maguknak többséget. Az elsőfoku iparhatósághoz hasztalanul fordultak panasszal, mert az tudomásul vette a szabálytalan választást, felebezésükre a székesfőváros tanácsa nem felel. A gyűlés végül elfogadta a következő határozati javaslatot: „A budapesti czipésmesterek 1913 szeptember 8-án tartott nyilvános gyűlése megállapítja, hogy a székesfővárosi czipész-ipartestület ügyeinek intézése körül évekre visszamenő szabálytalanságok, sőt törvénytelen ségek történtek. Tekintettel arra, hogy az illetékes iparhatósághoz benyújtott panaszok elintézését nem nyertek, felhatalmazza a nyilvános gyűlés a Székesfővárosi Czipésmesterek Körének vezetőségét, hogy jogorvoslatért a kereskedelmi miniszterhez forduljon.

(—) **A Budafoki Önkéntes Tűzoltóegyesület** tíz évi fennállását nagy ünnepély keretében tartották meg vasárnap. Az ünnepély reggel kilenc órakor a római katolikus templomban lefolyt istentisztelettel vette kezdetét, utána a községházában *Francois Lajos* díszelnök vezetése alatt díszközgyűlés volt. Gyűlés után ünnepi felvonulás és gyakorlatok következtek, melyen a vidéki testvéregyesületek is részt vettek. Délután, díszbéd után, megkezdődött a vármegye területén működő zenekarok versenye, melyben két zenekar vett részt. Az ünnepélyen körülbelül háromezer ember vett részt.

Harmonikás katonabanda

A japán hadsereg katonazenekari úgy festenek, mint a nálunk ismeretes „schrammel” zenekarok, amennyiben csak néhány hangszerre szorítkoznak. Síp és dobon kívül harmonika az egyetlen hangszerük.

TÖRVÉNYSZÉK

§ **Halálos ítélet.** Bécsből jelentik: A semmitűszék elvetette *Kunsig Pálnak*, *Schumayer* gyilkosának a halálos ítélet ellen beadott *semmiségi panaszát*.

§ **Buza Barnát vád alá helyezték.** *Buza* Barna hírlapíró egy cikkben *Székely Elek* sátoraljaiújhelvi polgármesterről azt írta, hogy *összejátszott Schweiger Ignác helypénzszedővel s meghamisította a városnak a bérlővel kötött szerződését.* Ezért fegyelmi hatósága hivatalvesztésre ítélte. A polgármester, akit később újrafelvétel után a fegyelmi bíróság rehabilitált csak kisebb szabálytalanságban talált hibásnak. *Buza* Barna ellen rágalmozásért sajtópört indított. Ma foglalkozott ezzel az ügyvel a büntetőtörvényszék vádtanácsa s *Buza* Barnát vád alá helyezte.

§ **A kancziósikkasztó néptribun.** *Boros Brindus Mihály* az *Augenfeld M. Miksa* részére hirdetéseket gyűjtött 1910. és 1911. évek folyamán. A megrendelések után lelkiismeretesen felvette a jutalékokat, amelyek körülbelül 2000 koronára ragtak. *Augenfeld* csak utólag tudta meg, hogy a *Boros Brindus Mihály* által beszolgáltatott megrendelőjegyek legnagyobb része hamisított. Ezután *Boros Brindus Mihály* a múlt év február havában irodaszolgául szerződött *Kormos Illést,* akitől 160 korona óvadékot vett át. Ugyanígyen minőségben szerződött *„A föld népe”* című lapjához 500 korona óvadék mellett *Kökény Pált,* *Vince Istvánt* 400

korona óvadék mellett, *Csepely Istvánt* 400 korona óvadék mellett, *Fodor Józsefet* pénzbeszedőül 1000 korona óvadék mellett, *Galló Sándort* pénzbeszedőül 600 korona óvadék mellett, *Kossik Mihályt* pénzbeszedőül 1800 korona óvadék mellett, a kancziókat pedig elikkasztotta. A büntető törvényszék vádtanácsa ma tárgyalta a letartóztatott *Boros Brindus Mihály* kifogásait az ügyesség vádirata ellen. A vádtanács *Boros Brindus Mihályt* nyolcz család büntetettéért és három sikkasztás büntetettéért vád alá helyezte.

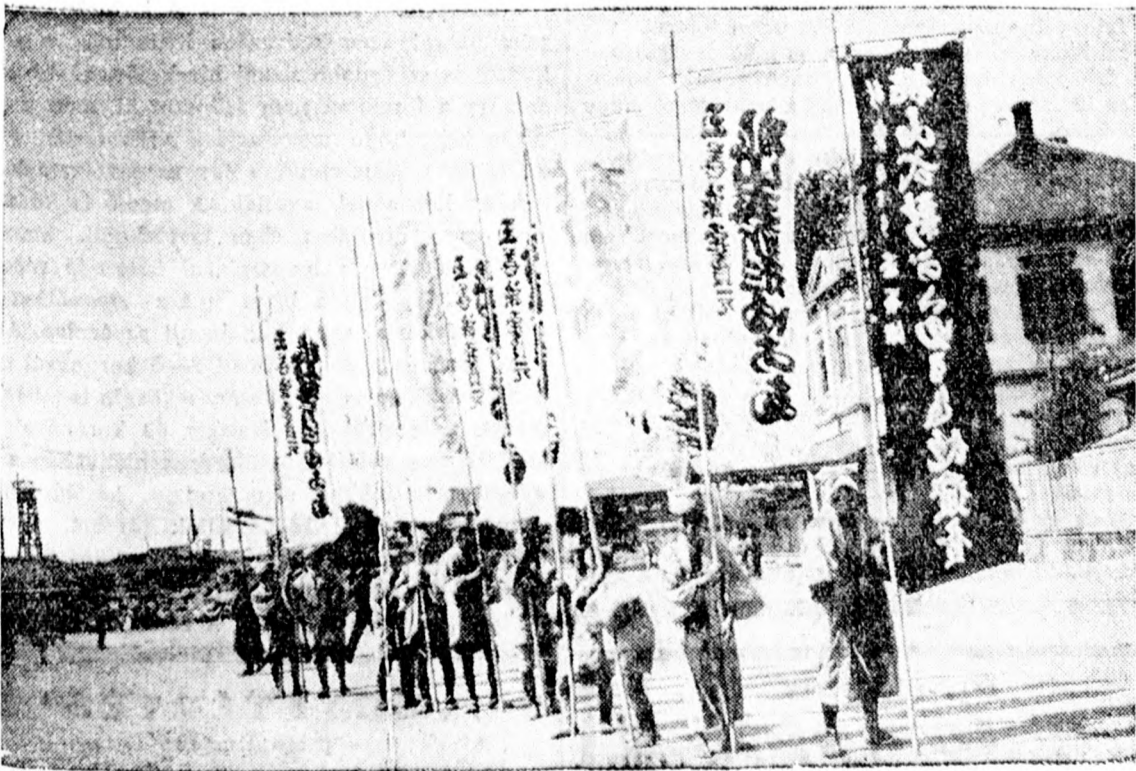
§ **A Tinova-pör.** Marosvásárhelyről jelentik: A marosvásárhelyi esküdtszék ma tárgyalja óriási érdeklődés mellett a dítrói Tinova-pört. A vádott *Vákár Arthur* gyergyószentmiklósi lapszerkesztő, aki több cikkben tárgyalta a dítrói közbirtokosság erdeinek eladása körül történt üzemeket. Megírta, hogy *Gáll Miklós,* a Tinova-közkereseti társaság főembere, a milliós erdőséget potom áron harácsolta össze és halottak, gondnokság alatt állók és elmebetegnek nevével vezette rá az adásvételi szerződésekre. *Vákár* megtámadta *Gáll Miklósnak* *Endre* nevű fiát is, akiről azt írta, hogy vármegyei jegyző létere közrejátszott ezekben a büncselekményekben. A tárgyalásra nyolczvan tanút idéztek be. A bíróság megengedte a valódiság bizonyítását, úgy, hogy több napig tartó tárgyalásra van kilátás.

§ **Elitették az abbáziai ékszerlovaját.** *Kanár János* rovottmúltú egyén ékszerlopásainak ügyét ma tárgyalta az *ogulini* törvényszék. *Kanárt* annak idején rendőri nyomozás alapján Abbáziában a *tennis-pályán tartóztatták le.* Előkelő társaságokban fordult meg, gazdag földbirtokosnak tartották és még *partneri is tiltakoztak társuk letartóztatása ellen.* A rendőrség azután a házkutatásánál sok lopott ékszer talált nála és fölismerete *Parquill* francia bankár néhány ékszerét is, amelyet Aix fürdőben loptak el. Ezeknek az ékszereknek az értéke 113.000 frank. A rendőrség még mindig kutat *Kanár* büntőrsai után, mert egyes jelek arra vallanak, hogy szervezett bandáról van szó. *Kanárt* három hónapi fogházra ítélték.

§ **Halálraítélt bombavető.** Párisból jelentik: Saigóban a benszülőlt összeesküvők nemrég egy kávéháznak a terraszáról *bombát dobtak* két francia tisztre, kiket a robbanás megölt. A merénylőket a haditörvényszék elé állították, mely őket hat más összeesküvő társukkal együtt *halálra ítélte.* Több összeesküvőt *életfogytiglani börtönre* ítélték. A két trónpretendenst is *halálra ítélték.*

§ **Hatodszor elítélve.** *Kovács András* kocsist ötször ítélték el lopásért összesen hetedfél esztendőre. Ujra lopott s *ma hatodszor* ült a vádlottak padján. A bíróság *nyolcz hónapi börtönre* ítélte.

§ **Az eltulajdonított automobil.** Szeptember 2-án nagy feltűnést keltett az Országos Kaszinó épülete előtt egy automobil eltűnése. Az automobil csakhamar előkerült, még pedig a főkapitányság udvarán, ahova azt *Miodragovits* Vladisláv soffőr hajlotta. *Miodragovits* elmondta, hogy tizenkétezer koronáért részletre vette meg a kocsit a *Hazai Automobil részvénytársaságtól,* közben elhanyagolta a soffőr a fuvarozásokat, mire természetesen fizetni se tudott s így a részvénytársaság elvette tőle a kocsit. *Miodragovits* szeptember 2-án lesbe állott az Országos Kaszinó épülete előtt. Amikor a volt kocsiját megpillantotta, rááll, elhajtott és arra kérte a rendőrséget, helyezze a kocsit bünygyi zárlat alá. *Miodragovits*et jogtalan eltulajdonítás miatt ma vonta felelősségre *Polányi* büntető járásbíró, aki a soffőrt elítélte *hetven* korona pénzbüntetésre, de a büntetést a novella 1. §-a alapján felfüggesztette.

Reklámsereg Tokióban

A japánok egyre fejlődő kereskedelme teljesen méltányolja a reklám értékét és azt fel is használja. Hirdetési oszlopokat ritkán lát az ember a japán városok utcáin, de annál gyakrabban találkoznak zásziós csapatokkal, amelyek reklámfeliratokkal járnak be az utakat.

§ Halálos orvvadászat. Sallai József és Novák Szabó János várpalotai lakosok orvvadászatra rándultak az iszliméri erdőbe ez év július 26-án. A vadőr észrevette és üldözőbe vette őket, de futva menekültek előle. Novák elől szaladt, utána Sallai, aki egy indába megakadva, elesett. Fegyvere elsült és a lövedék az előtte menekülő Novák hátába furdott és nyomban megölte. A székesfehérvári kir. törvényszék Sallait most gondatlanságból okozott emberölésért három hónapi fogságra ítélte.

§ Elítelt czipészemester. Hajdinák Mihály kőbányai czipészemester néhány esztendővel ezelőtt fizetéseképtelenné vált, de kiegyezett. Nem sokkal később újra megnyitotta üzletét, de a mult esztendőben kétszáz ezer korona passzívával másodszer is fizetéseképtelen lett. A hitelezők följelentették Hajdinákot, akinek György nevű testvérénél meg is találtak ládákban elrejtve nyolcvanezer korona értékű czipőt. A bíróság Hajdinákot hat heti, testvérét három heti fogságra ítélte.

§ Házasságzöldelő megárosság. Zwilling Dávid mézárósság-önállósítani akarta magát és hogy az üzletnyitáshoz pénzt szerezzen, elhatározta, hogy megnősül. Perl Ilonka, csákvári leányt jegyezte el, akinek atyjától üzletnyitás ürügye alatt 2500 korona előlegelet eszt ki. Ezen a pénzen itt a vásárcsarnokban bérelt is egy kis fülkét. Az esküvő megtörtént s esküvő után két hét múlva Zwilling újabb 2000 koronát akart apósától kicsikarni. Mivel azonban a pénzt nem kapta meg, otthagya feleségét s nyomtalanul elment. Miután a család megtudta, hogy Zwilling Dávid csak színleg bérelt fülkét a vásárcsarnokban, hogy ezzel az önállósítás látszatát keltsze, hogy pénzt csalhasson ki, büntető feljelentést tett Zwilling Dávid ellen. A vizsgálót befejeztetve, a kir. ügyvétség család büntette miatt adott be vádiratot Zwilling ellen, aki a vádirat ellen kifogásokkal élt.

Embersport

Labdarugás

(1) **A 33 FC. Oroszországban.** Ma délután utazott el a 33 FC. első csapata néhány tartalékkal a nyugati pályaudvarról Szentpétervárra, ahol 14-én mérkőzik egy orosz klubcsapattal. Szeptember 16-án az orosz válogatott csapattal mérkőznek a Harminczhármasok és a harmadik, utolsó, matchük a leipzig-i Bewegungs-Spielerekkal lesz. A külföldi tura 14 napra van tervezve és a csapat vezetője Kiss Gyula.

Atlétika

(1) **Ausztria bajnokai.** A Wiener Athletiker Club rendezésében tegnap kerültek döntésre a bécsi prater-pályán Ausztria bajnokságai. Az elért eredmények után ítélt a jövő heti osztrák-magyar válogatottak viadalán az összes versenyszámokban biztos a győzelem. A bajnokok a következők:

Száz méteres síkfutás. I. Fleischner WAC 11.2 mp. — Négy száz méteres síkfutás. I. Pessek Vienna 53.3 mp. — Ezeröttszáz méteres síkfutás. I. Friche Grazer AC 4 perc 30 mp. — Ötezer méteres síkfutás. I. Kwien WAF 16 perc 29 mp. — Magasugrás. I. Kroyer WSC 170 cm. — Távugrás. I. Franzl V. WAF 6.72 m. — Rudugrás. I. Franzl V. 3.40 m. — Súlydobás. I. Michl WAC 11.63 m. — Diszkoszdobás. I. Michl WAC 42.22 m. — Gerelyvetés. I. Franzl F. WAF 50.10 m.

(1) **Az FTC. évkönyve** most hagyta el a sajtót. Az izlésesen előállított 124 oldalas értesítő Magyarország bajnokságának 1908—1912 évi működéséről szól. Tartalmazza a választmány részletes jelentését, az összes sportágakban elért eredményeket stb. Az FTC. zárszámadásain kívül az összes tagok névsorát, amelynek száma megközelíti az 1400-at a 910 ifjúsági tagon kívül.

Lósport

Galopp-verseny

(1) **Bécsben** a nem nagyon biztató kezdet után egy egészen jelentéktelen nap következik. Bövebb megbeszélést nem is igényel. Jelöltjeink:

- I. Bergl—Rango.
- II. Scamp—Mautner-ist.
- III. Eva—Landluft.
- IV. Radotag—Terrazzo.
- V. Loire—Adelheid.
- VI. Sartorella—Chinin.
- VII. Szemere-ist. Good Luck.

(1) **Alagon** akcióba lépnek holnap az urlovások is s így még jobban összezavarodik a papírforma. Jelöltjeink:

- I. Mácsoła—Adamello.
- II. Belletbonne—Digger.
- III. Bocskai-lov.—Nótárius.
- IV. Fols-lov.
- V. Hirnök II.—Mélit-ist.
- VI. Spiller-lov.—Herzdame.

KÖZGAZDASÁG

Kedvezőbb bankkimutatás. Amíg a mult hét folyamán a pénzpiac helyzete kedvezőtlenül alakult, addig a jegybankoknál a benyújtások csökkentek, ami a bank állásának javulását eredményezte. Az Osztrák-Magyar Bank szeptember első hetéről ma megjelent kimutatása szerint a váltó- és lombard-tárcaék együttesen 33 millió koronával csökkentek, de még mindig 845 millió koronás a váltótárca és 239 millió koronára rug a lombard-állomány. A rövid lejáratú tartozások tétele 23 millió koronával csökkent, míg az adóköteles bankjegyforgalom 193 millió koronára olvadt le. Sajnos, az érczkészlet ismét csökkent, holott a többi jegybank aranyállománya állandóan nő. A jegybank helyzete ma kedvezőtlenebb, mint egy évvel ezelőtt, de a nyílt piaci viszonytva, kielégítő a státus.

Az erdélyi faipar kivitelei nehézségei. Románia mobilizációjának elrendelése, tehát körülbelül hét hónap óta kivitelei forgalmunk Románia felé teljesen szünetelt s csak néhány nappal ezelőtt indult meg ismét. Minthogy azonban a forgalom torlódása folytán az államvasutak igazgatósága Predealnál a Romániába irányuló árufelvitelből a faneműket kizárta, a Magyar Gyárpárosok Országos Szövetsége távirattal fordult báró Harkányi János kereskedelmi miniszterhez, kérve a korlátozás megszüntetését. A kereskedelmi miniszter azonnal eleget tett a faipar kérelmének és értesítette a Szövetséget, hogy a faneműek akadálytalan továbbítása érdekében minden lehető intézkedést meg fog tenni.

Elmarad a szegedi kiállítás. Szegedről jelentik: Szeged városa még régebben elhatározta, hogy 1914-ben országos kiállítást rendez. A terv azonban nem keltett különösebb rokonérzést az ország kereskedői és ipari köreiből, úgy, hogy most, mikor a balkáni háború folytán a gazdasági viszonyok még jobban megnehezültek, a város egészen elejtette a kiállítás tervét.

Országos szőlőkiállítás. Az Országos Magyar Kertészeti Egyesület József főherceg fővédnökségével október 11—19. napjain rendezendő országos kiállítására iránt igen nagy az érdeklődés. A kiállítás keretében helyeződik el az országos szőlőkiállítás is, melynek anyagát a Magyar Szőlőgazdák Országos Egyesülete (Budapest, IX., Üllői-ut 25., II.) gyűjti össze. A szőlőkiállítás vásárral lesz egybekötve, de gondoskodtak arról is, hogy a nagy mennyiségben érkező árut aukció útján értékesítsék. A jelentkezés végső határideje szeptember 15-én jár le.

A cukor-konferencia. Brüsszelből jelentik: Az eddigi jelentésekkel szemben közlések, hogy a küszöbön álló cukor-konferencia nem rendkívüli, hanem rendes gyűlésre jön össze. A konferencia november végén vagy október elején fog gyűlekezni.

A Pallós-vasutak mérlegel. A Pallós-féle két vasútársaság, a moesolád—lab—siófoki helyi érdekű és a temesvár—varjasi helyi érdekű vasut mult hónap elején tartotta rendkívüli közgyűlését, amelyen a vezetőség kiegészítette az igazgatóságot és a felügyelő-bizottságot. Az évközben történt választás főoka az volt, hogy a csonka igazgatóság és a felügyelő-bizottság tagjai nem voltak hajlandók az 1912. évre szóló mérleget aláírni. Most, hogy újból teljes számú tisztikara van a két vasútállomásnak, dr. Okolicsányi Zoltán ügyvezető-igazgató fölszólította az igazgatóság és a felügyelő-bizottság tagjait a mérleg aláírására, úgy az igazgatóság, mint a felügyelő-bizottság tagjai azonban most sem merik az aláírással együtt járó felelősséget elvállalni és újból megtagadták a mérleg aláírását. Okolicsányi most közjegyző előtt fogja hitelesíteni a két társaság mult évi mérlegét és amennyiben így sem hajlandók az igazgatóság tagjai a mérleget aláírni, szeptember végére összehívja az évi közgyűlést, határozza meg a zárszámadások ügyében. A szeptember végén tartandó közgyűlésen fogják tárgyalni azt az előzetes megegyezést, melyet a kormány az angolokkal kötött. Ennek értelmében az angolok kötelesek az összes hamis részvényeket bevonnak és a társaságok adósságát kifizetni és akkor a két helyi vasútállomást kezelését átveszi az államvasut. A kor-

mány ideiglenes megállapodásához a részvényeseknek is hozzá kell most járulniok, főtve, hogy az angolok már teljesítették a kormány föltételét.

Egy nagy gabonacég felszámolása. A Délvidék legnagyobb gabonacége, Neumann Miksa csáktornyai gabonakereskedő, akit Ausztriában is tekintélyes kereskedőnek ismernek, felszámol. Ez alkalommal a felszámolás oka nem a cég össze-roppanása, hanem a cégtulajdonos vagyonával visz-szavonul és üzletét átadja. A cég klientéláját valószínűleg a Magyar Bank és Kereskedelmi Rész-vénytársaság veszi át.

Az igáslókiállítás berekesztése. A székes-fővárosi Tattersall-telepen rendezett II. országos igáslókiállítás és vásár birálati munkálatát gróf Somssich László elnöklésével a tegnapi nap folyamán befejezték. A birálat eredményeképpen az Országos Magyar Gazdasági Egyesület által kiküldött biráló-bizottság alapos megvitatás után a rendelkezésre álló díjakat a kiállítóknak odaitélte.

Gabonatözsde

Budapest, szeptember 9. Ma a piac irány-zatát a készáru kínálat és kereslete között klalakkult viszony szabta meg. A kínálat egyre emelkedett, míg ellenben a kereslet gyöngye volt, mert a malmok alig mutattak vásárló kedvet, ami kedvezőtlen módon befolyásolta az áralakulást. Általában a gabonatözsde és különösen a határidőpiac irányzata most kifejezetten lanyha, ami mellett gyors tempóban, lényegesen csökkennek az árfo-lyamok. Ma különösen rendkívül viharos volt az üzlet és roppant nagyarányú forgalom fejlődött ki. A spekuláció ugyanis, mivel látta, hogy a hozatalok igen nagyarányúak (vasárnap óta nem kevesebb, mint 126.000 q buza érkezett Budapestre), a malmok pedig nagyon tartózkodók, igen hevesen hozzálatott, egyrészt a meglévő hausse-érdekeltségek realizálásához, másrészt pedig véleményes eladásokhoz, ami igen élénk és sürgős jellegű kínálatot idézett elő. Így azután az októberi buza, amely czikk 11.14 koronán indult, előbb 11.11 és 11.16 között ingadozott, aztán 11.— koronáig csökkent, majd megint 11.05-ig javult és 11.03 koronán zárult. Az áprilisi buza 11.74-ről 11.63-ig, az októ-beri rozs 8.23-ról 8.10-ig, az áprilisi rozs 8.70-ről 8.63-ig, az októberi zab 7.66-ról 7.53-ig, az áprilisi zab 7.98-ról 7.84-ig, a májusi tengeri 7.43-ról 7.36-ig hanyatlott.

Értéktözsde

Budapest, szeptember 9. A külpolitikai helyzetet nálunk igen kedvezően itélik meg, s a külföldről is szilárdabb üzleti hírek jöttek, de ennek dacára a forgalom nem fejlődött ki, mert a bécsi piac tartózkodó magatartása visszatartja a spekulánsok tevékenységét s így az árfolyamok alig néhány koronával javultak. A medió is közeledik már és a hivatásos elem tartózkodik, mert így megtakaríthatja a halasztásául fizetendő reportot. Az üzletelenséget a bécsi piac stagnálása még jobban fokozta, ezért alig javult az árnívó. A Magyar bank és a közüli vasut 2—3 koronával emelkedett. A Salgó és az Általános közsén is tetemesen javult, az osztrák gázrészvény 60 koronával drágult. Délben külföldi ösztönzések hiányában a forgalom még inkább megcsappant, később kolera-megbetegedésekről kolportáltak híreket, mire az árfolyamokban 1—2 koronás gyöngülés állott be. A készárupiaczon is csak kisebb árengedménnyel lehetett a papírokat eladni. A zárlat gyöngye maradt.

Uj, elegáns automobilok

vámon belől 8.— K órádjárt személyekre s utoljésiményre való tekintet nélkül ország-
útra 85 fillér kilométerdj ellenében bérlehetők
Telefon 70-65, 81-43

„EGYETÉRTÉS“

politikai napilap

Kiadóhivatali igazgató: ÖNTŐ GYULA

Előfizetési árak: Egész évre 28 korona. Félévre 14 korona. Negyedévre 7 korona. Egy hónapra 2 korona 40 fillér

Jegyek társánál...
Előadás emeleti...
!! Nagy...
Csütörtök...
kelt hely...

Ro...
VII, E...

Minden...

V...

St...

Boljart...

Pom...

Ezenkívül 18...
lek és aktua...
ünneppanap

WEI...

az...
cikl...

FO...

oikl...
legr...

IV., K...

TE...

Minden...

Szept.

11

12

13

14

ROYAL-ORFEUM
 VII., ERZSÉBET-KÖRUT 31. • TELEFON 110-22

Minden este 8 órakor a teljesen új szep-temberről fájó-műsor.

Willard
 Az ember, aki megnő!
 Megfejtethetlen tünemény!

Stolze-King
 klasszikus táncszépségek. — Harry Allister, 3 Waldors és a többi nagy-szerű új attrakció.

Jegyek elővételre díj nélkül a Royal-Orfeum pénz-tárnál és a városi jegyárutató helyeken válthatók. **Előadás után az Royal-Sörkabaré** emeleti teremben **!! Nagy Endre teljesen új műsorával !!** Csütörtökön, szept. 11-én d. n. 3 1/2 órakor mérsé-velt helyáru családi előadás teljes esti műsorral

Szerda, 1913. szeptember hó 10-én

Nemzeti Színház
 Este 7/8 órakor
Stuart Mária
 Szomorujáték 5 felvonásban

Népopera
 Este 7/8 órakor
Budagyöngye
 Operett 3 felvonásban.

Király Színház
 Este 8 órakor.
Buksi
 Operett 3 felvonásban.

Vigszínház
 Este 7/8 órakor
Nem szabad
 Vigjáték 3 felvonásban.

Fővárosi Nyári Színház
 Este 7/8 órakor
Lili
 Operett 3 felvonásban.

Budapesti Színház
 Este 7/8 órakor
Ihr Korporal

ROYAL-ORFEUM
 VII., Erzsébet-körút 31.
 Telefon 110-22

Ma este 8 órakor legelsőrangú színházi és variété-előadás. **WILLARD.** Az ember, aki megnő! Megfejtethetlen tünemény! **STOLZE-KING** klasszikus táncszépségek. **Harry Allister** mimikus. **3 Waldors** világhírnök. **The Vindictos.** **The Sidontas.** **Marg. Ismay & Girls.** Nagy Endre mozija. **Városban látogatás.** Irák: **S. Bassel** és **M. Henneguin.** **Don Quixote.** **Grünbaum** és **Heuberg** operettje. **Az Isköpönyög.** **Georges Renaud** bohóságja. **K. Solti** Hermin új nótáka. **Virágh Jenő** mint tanagrás ember és a többi pompás új attrakció. **Előadás után Royal-Sörkabaré.** Jegyek elővételre díj nélkül a Royal-Orfeum pénztárnál és a városi jegyárutató helyeken válthatók.

Fővárosi Orfeum
 Waldmann Imre, Igazgató VI., Magyeczó-utca 17. sz.

The Grazers
 a legszenzációsabb variétészám és még 20 attrakció! Kezdeté 8 órakor.

PAVILLON MASCOTTE
 Kezdeté 7/11-kor. **Remek műsor!** Kezdeté 7/11-kor.

MOZGOKÉP-PALOTA
 Bejárat: József-körút 31. Telefon József 1-25.

Magyar Színház
 Este 8 órakor.
A kék madár
 Mesejáték 9 képben.

Uránia Színház
 Este 7/8 órakor
Monte-Carlo és a Riviera

Dr. BATIZFALVY I. Z.
Fogorvosi intézete
 Áthelyezve: **Károly-körút 10. szám alá**
 Fájós fogak meggyógyítása. Tartós fog-tömések. Foghuzások (altatásban is). Száj-padlás nélküli műfogak, aranyhídak, koronák. Jól használható fogorvosok alkalmazása és elhelyezése, jótállással mérsékelt áron.

FOLIES CAPRICE
 Igazgatók: Keleti festőművek Főrendező: Rott Sándor Téli helyiség: VI., Révay-utca 18. - Telefon: 14-22

Az előadás kezdete 7/8 órakor. Ma újdonság! 7/10 órakor **A meggyelében.** Katonai bohóság. Irta: Salyr (Ház István). Rendező: Rott Sándor. — 11 órakor. Újdonság: **Was sagen Sie zu Kärpelesz?** Posse in 1 Akt, von Josef Armin. Regie Alexander Trebitsch, továbbá az új solo-számok.

Jegyek elővételre: a Folies Caprice téli helyiségében d. e. 9-1-ig és d. n. 8-6-ig. Hirsch, Andrássy-ut 19. Sopronyi, Rákóczi-ut 1. A NAP kiadóban és Breuer nővéreknél, Teréz-körút 54. **Előadás után az első emeleti Casino de Paris-ban a világ legjobb ének- és táncszámainak fellépte.**

Holnap először
Pompeji végnapjai
 Edward Bulwer világhírű tört. regénye 6 részben.

Ezenkívül több kitérő vigjáték, természeti és tudományos felvételek és aktualitások. **Folytatódó előadások** kezdődnek ünnepnapon délután 4 órakor, hétköznap délután 5 órakor.

Palais de Danse
 VII., Szerecsen-utca 35. sz. Telefon 120-77.

Kezdeté fél 11 órakor
Szeptemberi megnyitó műsor!
Világhírű attrakciók!

Mlle LAUGTRY, a legnagyobb színházi látványosság. **The 4 NESADSONS,** eredeti zenéjelenet **The 5 BLACK CATS,** a legjobb angol-csoport. — Ejjét után táncmulatság reggeli. Kitérő konyha. — Jegyek 3 és 2 koronáért este 9 órától kaphatók a pénztárnál. — Jegyek elővételben kaphatók a Bárd-féle jegy-irodáknál, Andrássy-ut 1. és Kossuth Lajos-u. 4.

WEINBERGER és FODOR
 az összes sport-cikkek áruháza!

Football
 cikkekben az ország legnagyobb raktára

IV., Haris-bazár 4.
 TELEFON: 113-59

Minden sportágról külön árjegyzék ingyen!

ROYAL SÖRKABARÉ
 VII., Erzsébet-körút 31. szám

Minden este pont éjfélkor a fényes szeptemberi újdonságok
NAGY ENDRE ÚJ MŰSORA!
 Fellépnek: **Mexel Ilona,** **Kiss Cecel,** **Viola Giza,** **Jelly Margit,** **Werner Manó,** **Bárony,** **Csabay Zsolt,** **Gyenis,** **Marg. Ismay & Girls,** **Arany,** **Dessófy,** **Szatmáry Margit,** **Fodor Vilma,** **Ferenczy Elia,** **Szatmáry Margit,** **Fodor Vilma,** **Arany Sári,** **Mátrai Bóka,** **Erdélyi Ferike,** **Jenny Lily,** **Bérel Bóka,** **Miss Clayton,** **Schura Ananjeif** stb. stb. — Konferánák!
M. Fraknói Ilona és **Bekesy László.**
 Belépődíj 1 korona. Meleg konyha és friss sör. Virágárusítás nincs. — Előzetes 1 órától kezdve belépő-díj nélkül táncmulatság. — **Kukó Vuco** zenekara.

Steinhardt Mulató
 RAKÓCZI-UT 63. TELEFON: József 21-16.

Estéknél falrengető kacagató műsor!!
 Kezdeté pont 7/9 órakor.

9 órakor **Egyszer egy eszfundóban**
 11 órakor **Paradicsom ágyak**
 bohózatok. Irák: **Glinger** és **Taussig.**

Steinhardt és Mnyadi slóger kupló. Csodás külföldi számok. **Ejfelután — tánc — cabaret — cigányzene — belépő díj nélkül.**
 Jegyek: 10-1-ig, 3-6-ig a Mulatóban, egész nap a Hirsch-féle nagytársaságban Andrássy-ut 19 és a Hungaria-fürdő pénztárnál kaphatók.

Színházak heti műsora:

Szept.	Magy. Kir. Operaház	Nemzeti Színház	Vár-színház	Vig-színház	Népopera	Király Színház	Magyar Színház	Budapesti Színház	Főv. Nyári Színház	Uránia
11 Csütörtök	—	Aranyember	—	Tanulásszék 10. sz.	Budagyöngye	Buksi	A kék madár	Die Frau Gretl	A madarász	Japán
12 Péntek	Cremonai hegedűs és Bajazzo	Titok	—	Villámhárító	Budagyöngye	Buksi	Az új földesúr	Drei Paar Schuhe	Rang és mód	Az utca bünei és arányai
13 Szombat	Pillangó kis-asszony	I. Rákosi Jenő felolvasása II. Viola	—	Tanítónő	Budagyöngye	Buksi	A farkas	Paula macht Alles	Boccaccio	—
14 Vasárnap	délután este Bajadér	Vasgyáros Viola	—	Tanulásszék 10. sz. Villámhárító	Aranyöso Budagyöngye	János vitéz Buksi	A kék madár	Die Frau Gretl Paula macht Alles	Kozákiakodalmom Boccaccio	—

SZÉPIRODALOM

Szinjáték

(Elektra.)

É ahogy a kölésesön holtan feküdt,
Két kemény melle kihullt gyászkhintonából,
Viaszsárga volt a fákyavilágtól. . .

Árnyéka még lánczot járt a falon,
És gőzölgött még az Aegisthos vére,
Hogy Crisothemis ráborult kezére. . .

Két hálott szemére balzsamot kentek,
Hü csélédei s épp ahol érték,
Lihegve csókolták két szüzi térdét. . .

Orestes mint egy szalag hullt mellé a kőre
S kiküldte a virrasztó fákyásokat,
Hogy vértelen ajkát csókolhassa sokat. . .

Keleti Arthur

Sikeres kura

— Kisregény —

Írta: Paul v. Hohenau

Boldog érzések között mérte végig a szobáját, félhangon mormolva magában különös szavakat, hogy „nem is érdemlem meg ezt a boldogságot!”, — tehát Hillern Malvin, — hihetetlen! — éppen ő! — a kétségbeeséstől az üdvözülésig csak egyetlen lépés! — Elbájoló asszony! — Malvin! — Angyal! — Paulával rendet kell teremteni. — Nem szabad, hogy

Malvint zavarja! — Malvin mindenkéül fölt.
— Ruganyos léptekkel távozott el a szállóból és egyenesen a Ferdinand-utca felé vette útját.

Hangos örömmel fogadta Paula, nehezen várta Francziáját. Szeretreméltó hízlekedési szinte megzavarták a férfit és nem is engedték szóhoz jutni. Kaczagva és boldogan tánczolta körül és egyik kérdés a másik után ostromolta. Hogy miként tudta meg a lakása címét, mert a mult évit már korábban kiadták volt, ő azonban azonnal megírta neki, persze ezt a levelet már nem kaphatta meg, annál nagyobbra becsüli természetesen ezt a meglepetést. Hadarva beszélt a bécsi barátairól, mulatott fölöttük és így tudta meg Gröhlng a neveiket.

Hillern Tivadarnak bizonyára csengett a füle, annyit beszéltek róla.

Gröhlng alig bírta visszatartani a nevetését és nehezére esett komoly dologra terelni a szót. Micsoda lánczolata a vélelleneknek; éppen ő került Hillern felesége és kedvese közelébe. Hillernnel való ismeretségét ügyesen alkalmazta spanyol fal gyanánt s így minden további ismeretséget maga és Paula között lehetetlennek vélt. Nem tudta azonban elérni vele, hogy a kicsikét is ilyen meggyőződésre hangolja. Azonban még a záporként öntött könyvek sem tudták a hadállásából kikökeníteni. Ugy beszélt hozzá, mint apró gyerekhez szokás, elmondta neki, hogy itt annyi barátot találhat, amennyit csak akar, minden bokorban, akik az unalmát örömeit eloszlatnák; vagy vegye úgy, mintha ő nem is jött volna.

Mikor a leány látta, hogy Gröhlng nem tágit, durczásan kijelentette, hogy minden hangulatának szabad folyást enged ezentul és bárki jöjjön is, minden udvarlót szivesen fogad. Ezzel azután el is váltak egymástól.

Hónapok multak és ismét megjött a tavasz. A löverseny-idény első napjaiban a Freudenauban találkozott a két férfi: Gröhlng és Hillern. A Goulet-pavillonban töltött éj óta nem látták egymást. Hillern közeledett és barátságosan üdvözölte a kapitányt.

— Ah, báró, hogy van? Egy örökkévalósága, hogy nem láttam.

— Köszönöm, nagyszerűen . . . És Ön? A kérdés különben feleslegesnek látszik, mert a külseje után ítélve . . .

— Eltalálta, kedves báró. Nagyon meg vagyok magammal elégedve, sőt mi több, a világ legboldogabb embere vagyok.

— Oh, szerencseje volt?

— Az semmi. Egy hét óta apa vagyok. Kétszeres apa. Érti most már?

— Kétszeres apa? Ikrek?

— Isten ments! A kedves feleségem ajándékozott meg egy pompás fiúval, a kis barátom egy leánnyal lepett meg.

— Ja, Franzensbad!

— Engedje, kedves uram, hogy akkor szerencsekívánataimat kifejezzem. Hiszen Ön egy ördögös fickó!

Hillern félig büszke, félig öntelt mosollyal fogadta a gratulációt és rehabilitálva érezte magát a sikeres kura következtében.

(Vége.)

KI A GYILKOS?

ANGOL BÜNYÜGYI REGÉNY

V.

— Annyi bizonyos, — mondotta Dubert Léon — midőn a rendőrirodában a dolgot megfontoltuk, az ifjú hölgy kezeiben tartja a titok kulcsát, sőt mi több, vagy ő a tettes, avagy a felbujtó.

— Kétségtelen, — mondtam — de figyelje meg, ki fog derülni, hogy ő nem volt egyedül.

— Valószínűleg, — hagyta rá Léon.

— És azt is állítom, ki fog derülni, hogy nem ő a főbűnös.

— Miből következteti? — kérdezte Francois meglepve.

— Semmiből . . . vagy magam sem tudom miből . . . de ez ugyszólván meggyőződésem . . . bár megengedem, hogy ennek alapja nincsen és tévedhetek.

— Nos, én megmondom önnek, hogy mi szülte ezen meggyőződését, — szólt Francois kaczagva. — A hölgy fiatal, földije önnek és csinos. . . Hogy nem csinos? . . . Hát mondjuk: érdekes . . . és gyilkosnő lenne? Pfuj! Ez csunya gondolat, tehát más valakinek kell a főbűnösnek lenni! Azt mondom önnek: rendőriügyekben óvakodjék a szép nőktől!

Magam is nevettem ez ölleten, de csak fejemmel bólitva azt kérdeztem, nem-e tekintetnénk meg a bőröndöt és a hullát.

Ez most még megtörténhetett. A hullát másnap korán reggel fogják a morgue-ba szállítani, de ez éjszakára még a rendőrségen marad. Dubert Francois a szomszéd szobába vezetett bennünket.

A helyiség csaknem egészen üres volt, csak asztal állott benne, jobban mondva, egyszerű deszka falábakon, egy hosszú fapad és egy fehér kályha. Más kijárat nem volt, mint az, amelyen bejöttünk, amely tehát a biztos szobájába vezetett.

A hosszú, keskeny asztaldeszkán feküdt a hulla, ugyanazon helyzetben, amelyben a bőröndbe volt gyömöszölve. Szemügyre vettem. A halott a magasabb középosztályhoz tartozott életében, kétségtelenül úri nő volt, ha mindjárt egy keveset fura külsejű és ó-divatú. Ruházata egyszerű, hosszú, fekete gyapjruhából állott, minden dísz nélkül, tiszta készlekből és jószabású gallérből. Fejét fekete eszkefőkötő fedte, mely kalaptükkkel volt szürke hajához erősítve; amennyire megbecsülhettem hatvan-hatvanöt éves lehetett.

A hátyás-bőrű, sárgás arc kifejezése nem volt szeretreméltó, még a halálban sem; a merev, világoskék szemek a pénzsóvárság és kerülhetlenség kifejezésével bírtak még most is, a keskeny ajkak körül pedig egy ráncz az önféjűség, macacsság kifejezését adta meg ennek az arcnak.

— Házastárs vén teremtés lehetett! — jegyezte meg Léon és én igazat adtam neki.

Órája még nyakában lógott, egy egyszerű Soumet-féle remontoir óra, minőnek darabját tíz forintért lehet venni. Fekete lánczonnal lógott. Az órát felnyitottam és felírtam a számát.

— Ez, ha más adatok hiányában maradjunk, a személyazonosság megállapításánál javunkra lehet! — mondtam.

Zsebében erszényt találtunk, mely a „Parkins és Gotto” bélyegzővel volt ellátva; tartalma néhány ezüstérmé és egy külön rekeszben három arany guine. Azonkívül a tárcza finom

lenzsebkendőt tartalmazott, melybe épp úgy, mint a többi, igen jóminőségű fehérnemű, az R. E. monogram volt hímézve.

Rablógyilkosságról tehát szó sem lehetett, erre különben egyáltalán nem is gondoltam.

Felemeltem a hulla fejét és eltávolítottam róla a főkötőt; mikor a gyér haját felresimítottam, fent egészen magasan a bal halántékon nagy, vértelen daganatot fedeztem fel. Mikor azt kérdeztem Francois-tól, vajjon ezt már előbb is észrevette, azt mondotta, hogy nem, hiszen a hullát holnap a morgueban alaposan meg fogják vizsgálni.

Az öreg asszonyt valószínűleg egy ütessel elkábították, de ez nem lehetett a halál közvetlen okozója, mert ehhez nem volt elég erős. Valószínűbbnek látszott, hogy a halál közvetlen okául az orvosok chloroform mérgezést fognak megállapítani, ha csak a boncolás beíró mérgezés tüneteit nem fogja észlelni.

Az ütés nőtől eredhetett? Ujra megvizsgáltam a daganatot; bizonyosan állítani természetesen nehezen lehetett, de látszólag az ütés nagy erőfeszítéssel történt.

Mindent összegezve, nem tartottam valószínűnek, hogy egy nő ilyen eszközzel élt volna; a chloroform női munkára vallott, az ütés azonban korántsem.

Le akartam a hullát vetköztetni, de Francois ur ezt semmi szín alatt meg nem akarta engedni addig, míg a szakértők meg nem vizsgálták és be kellett ismernem, hogy az ő szempontjából ez volt a leghelyesebb.

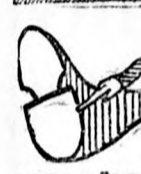
Arra kértem tehát és kaptam engedelmet, hogy a bőröndöt alaposan megvizsgáljam, de a külső, alapos vizsgálat lényegeset nem eredményezett.

(Folyt köv.)

B
mi

A kölcsön a
jegyel bárho
küldés ellen
emlékük. —
fiatott sorje
adjuk. — A
jlk. — O
BEIFELD

BERSONAÜVER

PÉ
sorsjegyekre
Ezzelbet sors
Jósziv sorsje
Basilika sorsj
Magy. vör. ko

A kölcsön a
jegyel bárho
küldés ellen
emlékük. —
fiatott sorje
adjuk. — A
jlk. — O
BEIFELD

Az

Singer és
Andrássy

EY

DISZ

PO

RE

VI

AR

AZ ÚJ
Berson-
minden sarkot
út

BERSONMŰVEK BUDAPEST, VII.

Zálogcédulákat

veszek. Elzálogosított
briliánsokat, gyöngyö-
ket, aranyat, ezüstöt
és ékszereket 100.000
koronáig költségmente-
sen kiváltok és teljes
értékét kifizetem.

SINGER JAKAB
ékszerkereskedő
BUDAPEST,
Király-utca 91. sz.
Isabella-utca sarkán.

**Zongorák
és pianinók**

legolcsóbban kész-
pénzért, valamint
előnyös fizetési fel-
tétellekkel (részlet-
fizetésre) is!

Óriási választék!

STERNBERG

Ármin és Testvére

es. és kir. udvari
hangszer-gyár

Budapest, VII. ker.,
Rákóczi-út 60. szám
(saját zenepalota)

Új élely-praeeparátum
mindenfélé idült

GYOMOR

bajok és emésztési zavarok ellen a stomoxygén. Ha
aranyere van, ha a gyomra igen sok savat választ, ha
szélszorulásban, fejfájásban, szivdobogásban, hát-és máj-
fájdalomban szenved, s ez okból ideges, ha gyengének
és levertnek érezi magát és nincsen étvágya, könnyen
megszabadul bajától természetes élelykúra által. Szer-
ezzen be a legközelebbi gyógyszerertárból azonnal sto-
moxgyént. A felsorolt bajok igazán legnagyobb része a
bél fertőzésére vezethető vissza és a stomoxygén min-
den ilyen esetben évek során át kitűnően bevált. Ezen
készítmény élelyt fejleszt a gyomorban, mely megöli
a bacillusokat, tisztítja a gyomort, elevenít és
erősít és gyomor- és bélbajoknál gyorsan és
föltétlenül eredményes. Egy próba meg fogja győzni
Önt a szer kitűnő és fölülte ártalmatlan voltáról. Ki-
merítő használati utasítás minden dobozban mellékelve.
Egy csomag ára K 3.50. Kapható a legtöbb gyógyszerár-
tárban vagy Török Józsefnél, Budapest, Király-utca 12. szám.

Sérültek

A világhírű

Multiform-sérvkötő

szabadalom leírását ingyen és bérmentve
küldjük. Kiszerezhető nyomtatott. Leg-
finomabb kiállítás, kényelmes viselet.

Sérvkötők

egyoldalu 6-8-10-12-15 kor.
kétoldalu 12-16-20-24-30 kor.

Működés a lehető legjobban kivitelben működés a legújabb állításban műfűző

Támgép, haskötő,

gummiharisnyák stb. saját gyárunkban
jótállással, mérték szerint készíttetnek.
Nagy képes árjegyzéket ingyen és bér-
mentve küldünk.

MAGYAR ORVOSI MŰSZERTÁR
Budapest, VII. Rákóczi-út 32. sz.

a Rókus-kórházzal szemben.

A vörös keresztre ügyeljünk!

DÉNZKÖLCSÖN

sorsjegyekre és értékpapírokra a legmagasabb összegig

Erzsébet sorsjegy . 7.- K	Olasz vör. kereszt . 85.- K
József sorsjegy . 10.- K	Osztrák vör. kereszt 40.- K
Bazilika sorsjegy . 20.- K	Hazai sorsjegy . 90.- K
Magy. vör. kereszt . 22.- K	Konvertáltjelzalog 130.- K

A kölcsön apró részletekben törleszthető. — Ha sors-
jegyei bárhol zálogban vannak úgy a letétjegy be-
küldése ellenében a kölcsönt a fenti összegre fel-
emeljük. — Részletfizetésre vásárolt, de még ki nem
fizetett sorsjegyeket kiváltunk és rájuk tenni kölcsönt
adjuk. — A sorsjegyszámokat a zálogjegyre rávezet.
10k. — Olcsó kamat és azonnali elintézés. :: ::
BEIFELD BANKHÁZ Budapest, Károly-körút 1.
Alapítástól 1874.

Kerény Arnold

SZÁLLÍTÓ

Budapest, VII.,
Dohány-utca 37

TELEFON 59-16

Elvállal mindennemű
elvámoásokot, szállítá-
sokat valamint pod-
gyászfuvározást

**MARGIT GYÓGY-
FORRÁS**

(Bereg megye.)

a gyomor, belek, húgyhólyag s különösen a
légzőszervek hurutos bántalmainál igen
jó hatású még akkor is, ha **VÉRZÉSEK**
esete forog fenn.

Megrendelhető: **Édeskúty L.**-nél Budapesten és a for-
rás közeliségű Munkács.

Az Én Ujságom

előfizetési ára:

Negyedévre K 2.50

Félévre . . . K 5.-

Égész évre K 10.-

Singer és Wolfner
Andrássy-út 16. sz.

EVŐESZKÖZÖK

ezüstből és alpacca ezüstből,

DISZTÁRGYAK, ALKALMI AJÁNDÉKOK

a legelőnyösebben

POLGÁR KÁLMÁN ÉKSZERTELEPÉN

Budapest, VI., Teréz-körút 5. szám, I. emelet.

VIDÉKI MEGRENDELÉSEKRE KIVÁLÓ GONDOT FORDITOK.
ARJEGYZÉK 2000 RAJZZAL INGYEN ÉS BÉRMENTVE.

Szabadalom-értékesítés.

Societe Anonyme de Récupération de Produits
Chimiques Procédé Effront Bruxelles-i cég a
41802. számú és

„Erjesztési eljárás az ammoniak-
nak szerves nitrogéntartalmu anya-
gokból való előállítására“

című magyar szabadalom tulajdonosa szabadalmát gya-
korlatba venni szándékozik és e célból gyárosokkal vagy
iparosokkal összeköttetést óhajt. Bővebb felvilágosítással
szolgál a

Szabadalmakat Értékesítő Vállalat
PÁSZTOR cég, Budapest, VII., Erzsébet-körút 17.

Modern tőkeértékesítés

Magánosan álló egyének, gyermektelen házaspá-
rok és olyanok részére, kiknek szükségletét tel-
jesítik vagyonuk kamatát, kiknek inkább áll
érdeklődésben, hogy maguknak minden veszteség
nélkül életük végéig nagyobb évi jövedelmet biz-
tosítsanak, mint az, hogy tököjüket örököseik
részére megőrizték, legalkalmasabb egy élet-
járadék megszerzése. Például egy 65 éves egyén
10.000 K betét után a takarékpénztártól kama-
tokban 3.50% = 350 K-át kap évente, ellen-
ben életjáradék fejében 10.08% = 1008
K-ét kap évente, tehát több, mint háromszoros
jövedelmet szerez magának, ha a szerződést az

"ANKER"

élet- és járadék-
biztosító társaságnál

BUDAPEST, VI. ker., Deák-tér
= „ANKER“-palota köti meg. =

Állomány 1910. év végén

Összes vagyon	195.116.550.02	korona
Biztosítási állomány	90.008	kötvény
Kötvény	586.142.372.27	korona
Biztosítási tőke	1.701.779.11	évjár.

Kis hirdetések

Házasságokat

előkelő családokban diszkréten, minden igénynek megfelelően közvetít Nagy Jenő házassági irodája, Budapest, Rákóczi-ut 36. első emelet 3. (Törvényszékhely bejegyzett cég.) Férjhezmenendők előjegyzve 17 évtől feljebb, hozományösszeg legszéresebbtől 600.000 koronáig. Nőtulandó urak a társadalom minden osztályából állandóan előjegyzve. Méltóságosok tehát bizalommal fenti elismerten legszéresebb házassági irodához fordulni, ahol részletes és díjtalan felvilágosítással szolgálnak. Telefon 58-62. (Czégnyküli levelezés.)

Egyedülálló

árva, 75000 korona készpénzhozományával és teljesen független, orsz. hölgy-150.000 korona vagyonnal sűrűn férjhez mennének. Csakis komoly, szorgalmas (vagyon, vallás mellesleg) jelentkezőknek: „Hymen”, Berlin, Elisabethstrasse 66.

Megnősülne

intelligens 28 éves izraelita vallású tisztviselő. Oly feltétlen intelligens csinos leányt keresek, kinek hozománya által nagyon jó fizetéssel dotált feltétlen biztos és gondtalan existenciát teremthetnék. A hozományt egy jó jövedelmező vállalatba részesedéssel fektetném be. Feltétlen diszkrétitást irni becsületem biztosítja. Szíves megkereséseket az „Egyetértés” kiadóhivatalába „Házasság melőbb” jellegre kérek, ahol azt csakis nekem adhatják ki. Nemleges esetben sorait visszazárazom, igenlő esetben bővebb referenciákkal szolgálok.

Parlamentári

gyorsírók által vezetett Első Országos Gabelsberger Szakiskola. Gyorsírók, gépirás különféle gépeken és magyar-német fogalmazás-oktatás. A teljes kiképzés díja havi 10 korona. Kereskedelmi akadémiai rendszer tanárok által oktatott szaktananyagok. — A Gyorsírók Gyorsírók Társasága miniszteri jóváhagyással szervezett tanfolyamai. (Elnök: Dr. Fabri Henrik, orsz. gyűl. gyorsíró revisor. I. gazgató: Gyarmati Dezső, orsz. gyűl. gyorsíró. Alapítva: 1903. Közérvényű egyesületi oklevelek. Tájékoztatót küld a Gabelsberger Szakiskola (kizárólag) Hegedűs Sándor-utca 7. előbb a szemközti Liszt Ferenc tér 10. szám alatt. A címre jól vigyázzunk! Az egyesületnek más iskolája nincs. Az „Országos” és „Gabelsberger Szakiskola” jelzőket megjelvezés és czéljából utanozzák. Telefon 35-68.

Kerestetik

házevető, házikiszasszony, komorna. Bővebbet az Egyetértés olvasói díjtalanul Sikray hirdetőjében, Váci-körút 33.

„KOLLA”
bizonyított legjobb higiénikus GUMMI-különlegesség Teljes jótállás. Mindent kapható. Árjegyzék ingyen. ELLA gummi gyár-ból Wien 11/451 3. Praterstrasse 57

Szégyen

az emberre, ha társaságba megy és nem tudja, mit szólnon szomszédjának v. pláne főbvalójának. Ugy érzi magát, mintha tükör tölne, szeretne eltűnni vagy pedig unatkozik, mert a társaság a „szalonhős” köré csoportosul, aki szellemes, vidám csevegésével ugyan csak hódít... Aki azonban maga is szellemes társalgó akar lenni, az olvassa el a „Társalgás Művészete” rendkívül érdekes könyvet, melyből megtudja, mint viselkedjék, hogy férfit, nőt, alattvalót, felebbvalót egyaránt meghódítsa! E könyv kerékt utmutatója lesz az élet minden helyzetében, bálkon, banketten, esküvőn, színházban, mindenütt, ahol kisebb-nagyobb társaság van jelen. A Társalgás Művészete könyv áttekinthető kivonatát (tartalomjegyzékét) diszkrétan, teljesen ingyen küldi a „Csodás Könyvtár” kiadóhivatala, Budapest, VII. Klauzál-utca 2. szám.

Örökre

irtója tyukszemnek, minden bőrbajnak, fagyásnak, viszketésgének 80 fill. Fogfájást rögtön szüntető 1 korona. Relhánénál Nagykáta, Pestmegye.

Gyorsírás

és gyorsgépirás. A Gyakorló Gyorsíró Társaság szaktananyagai lenyegesen megnagyobbitott modern higiénikus új helyiségeinkben (Andrássy-ut 12.) tartanak. Legalaposabb kiképzés gépirás, magyar- és német gyorsírásban. — Gabelsberger-Markovits-rendszer. Beiratkozás napoként. Tandij igen mérsékelt. Díjmentes tantárgyak: magyar-német helyesírás, „Kartothek” amerikai könyvelési és nyilvántartási rendszer, összeadó- és számológépek kezelése. Párhuzamos esti tanfolyamokat is tartunk. Végzett növendékeinket díjtalanul állásba juttatjuk. Glogowski és társa, (Remington) Budapest, VI., Andrássy-ut 12. szám.

„Stenografia”

A „Stenográfia” Országos Gabelsberger Gyorsíró- és Gépiróiskola megnagyobbitott összes helyiségei kizárólag Rákóczi-ut 20. alatt vannak. (Előbb Rákóczi-ut 60.). Figyelmeztetjük a közönséget, hogy intézetünk elnevezéseivel sok visszaélés történik és ezért az új cím Rákóczi-ut 20. jól megjegyzendő. A magyar-német gyorsírás, gépirás, helyesírás és kereskedelmi szaktanfolyamokra naponta lehet beiratkozni. Ingyenes gépirásoktatás. A tanórák a nap bármely szakában reggel 8 és este 9 óra között szabadon választhatók. Előkészítő tanfolyamok a gyorsírás-tanítói és tanítónői vizsgára, mely vizsga a minisztériumtól kinevezett állandó vizsgálóbizottság előtt történik. Sűrűn esetben a gyorsírás és gépirás egy hónap alatt megtanulható. Ingyenes és biztos állásközvetítés. Irásmunkák készítése és sokszorosítás. Beiratások egész nap, kizárólag Rákóczi-ut 20. (előbb Rákóczi-ut 60.) Tájékoztatót küld az igazgatóság. Telefon 101-25.

Jövedeltesse meg életförténetét ezen ember által!

Csodás tudását, az emberi életbe látását a fávalból mindazok megcsodálják, akik irnak neki.

Ezer és ezer ember kérte már tanácsát az élet mindenféle fázisaiban. Megmondja kiváló képességeit, megmutatja, hol kínálkozik Önnek eredmény, ki barátja, ki ellensége, élete jó és rossz fordulópontjait. Az ő leírása, az elmúlt, jelenlegi és a jövő eseményeiről meg fogják Önt lelni, hasznára lesz Önnek. Mindaz, ami neki ehhez szükséges, egyedül az Ön neve (sajátkezü aláírásában), születési dátum és nemének megjelölése. Pénz nem szükséges. Hivatkozson egyszerűen lapunkra és kérjen egy olvasópróbát ingyen.

Stahlmann Pál ur, egy tapasztalt német astrologus, Ober-Niewaaderen-ből mondja:

„A horoszkop, melyet Roxroy tanár ur nekem felállított, teljesen megfelel az igazságnak. Alapos, teljesen sikerült munka. Miután magam is astrologus vagyok, csillagászati számításait és adatait pontosan utána vizsgáltam és azt találtam, hogy munkája minden részletében perfect, ő maga pedig ezen tudományban teljesen avatott. Roxroy tanár ur egy igazi emberbarát, mindenkinek igénybe kellene venni szolgáltatásait, mert ezáltal rendkívül sok előnyt szerezhet magának.”

Blanquet báróné, egyik legtalentusosabb párisi nő, a következőket mondja:

„Köszönetet mondok Önnek alapos jövendömondásért, mely csakugyan rendkívül pontos. Én már különböző astrologusokhoz fordultam, de egyetlen egytől sem sikerült oly igaz és teljesen megelégedésemre szolgáló választ nyernem. Szívesen fogom Önt ajánlani és bámulatos tudását ismerőseim és barátaim tudomására hozni.”

Ha Ön ezen kézséges ajánlatból hasznot akar és olvasásra próbakép egyetmást díjtalanul öhajj, küldje be neki teljes nevét, pontos címét, születésének napját, hónapját, évét és helyét, (mind olvashatóan írva) továbbá, hogy ön férfi, asszony-e vagy kisasszony és írja le az alábbi verset sajátkezűleg:

Portókiadás és irásilletékekre küldjön be 60 fillert levélbélyegben. Címezze az Ön 25 filleres bélyeggel ellátott levelét ROXROY, Dept. 4004/E Groote Markt No. 24, Hága Hollandia.

AKRI sofför akar lenni jelentkezzék a

Sofför szerkesztőségében VII., Rózsa-utca 8. Bármely napon este 6-8-ig

II. évfolyam Beiratások naponta 9-6-ig Telefon 63-45

SOMOGYI

Mór zongoraművész, államilag képesített okleveles zenetanár igazgatósága alatt álló

Zene-Conservatorium

akadémiai előkészítő-tanfolyamokkal

Budapest, VII., Erzsébet-körút 44. sz. Államilag diplomált tanárok. Prosp. kívánatra ingyen

American Shoe Company Limited
Amerikai cipő r.-t.

Elsőrendű, valódi amerikai cipő-különlegességek kizárólagos elárúsítása.

Nyári ujdonságok!
BUDAPEST
IV. Kigó-tér 1. (Királyi bérpalota)
V. Dorottya-utca 5-7.
VII. Erzsébet-körút 42.
DEBRECZEN
Piac-utca 44.
ZAGREB
Ilica 22.

Kérje képes árjegyzékünket!

Magy. kir. Államvasutak dunaparti-teherpályaudvar állomás főnöksége 16210. szám

Hirdetmény.

Budapest dunaparti teherpályaudvaron a kézbesítetien árak árverése folyó hó 11-én délelőtt 9 órakor kezdődik a X. számú rakárban.

Árverésre kerül: Vas- és faárak, fűszor, ingóság, olajok, szeszes italok, üres hordók és zsákok, gépek stb. 1918. évi szeptember 6.

Állomásfőnök

GRAND HOTEL KELETI NAGYSZÁLLODA

Keleti p. u. inótulási oldalával szemben, újonnan átalakított, különleges jó kiszolgálás, légfűtés, olcsó árak! Thököly-ut 18. Tel.: József 15-06